

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

Strasbūrā, 2024. gada 24. aprīlī
(OR. en)

2022/0167(COD)
LEX 2328

PE-CONS 3/1/24
REV 1

JAI 82
COPEN 15
ENFOPOL 20
CODEC 117

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA PAR AKTĪVU ATGŪŠANU UN KONFISKĀCIJU

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES
DIREKTĪVA (ES) 2024/...**

(2024. gada 24. aprīlis)

par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 82. panta 2. punktu, 83. panta 1. un 2. punktu un 87. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

¹ OV C 100, 16.3.2023., 105. lpp.

² Eiropas Parlamenta 2024. gada 13. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2024. gada 12. aprīļa lēmums.

tā kā:

- (1) Eiropola 2021. gada smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējumā (*SOCTA*) uzsvērts, ka pieaug organizētās noziedzības un noziedznieku iefiltrēšanās draudi. Tā kā organizētās noziedzība rada lielus ieņēmumus, kas katru gadu sasniedz vismaz 139 miljardus EUR un kas arvien vairāk tiek legalizēti, izmantojot paralēlu pagrīdes finanšu sistēmu, šādu noziedzīgi iegūtu līdzekļu pieejamība būtiski apdraud ekonomikas un sabiedrības integritāti, graujot tiesiskumu un pamattiesības. Saskaņā ar Komisijas 2021. gada 14. aprīļa paziņojumu par ES Organizētās noziedzības novēršanas stratēģiju 2021.–2025. gadam minētās stratēģijas mērķis ir risināt šīs problēmas, veicinot pārrobežu sadarbību un informācijas apmaiņu, atbalstot rezultatīvu izmeklēšanu par noziedzīgiem tīkliem, likvidējot noziedzīgi iegūtus līdzekļus un nodrošinot, ka tiesībaizsardzības un tiesu iestādes piemērojas digitālajam laikmetam.
- (2) Galvenais faktors, kas motivē noziedzīgas organizācijas, kuras darbojas pāri robežām, tostarp augsta riska noziedzīgos tīklus, ir finansiāls ieguvums. Tāpēc, lai novērstu organizētās noziedzības radītos nopietnos draudus, ir svarīgi kompetentajām iestādēm dot vairāk operatīvo spēju un vajadzīgos līdzekļus, ar kuriem rezultatīvi izsekot un identificēt, iesaldēt, konfiscēt un pārvaldīt nozieguma rīkus un noziedzīgi iegūtus līdzekļus un īpašumu, kas iegūts noziedzīgu darbību rezultātā.

- (3) Noziedzīgas organizācijas parasti reinvestē daļu savas noziedzīgās darbībās gūtās peļņas, lai izveidotu finanšu bāzi, kas tām ļauj turpināt šādas darbības. Turklāt noziedzīgas organizācijas bieži izmanto vardarbību, draudus, iebiedēšanu vai korupciju, lai iegūtu kontroli pār uzņēmumiem, koncesijās, atļaujas, iepirkumus vai dotācijas, gūtu nelikumīgu peļņu vai priekšrocības vai iefiltrētos būtiskajās infrastruktūrās, piemēram, loģistikas centros. Tādēļ šādas organizācijas negatīvi ietekmē konkurences brīvību vai ietekmē publisko iestāžu lēmumus, apdraudot tiesiskumu un demokrātiju. Noziedzīgas organizācijas ir kļuvušas par pasaules mēroga ekonomikas dalībniekiem, kuru mērķis ir veikt uzņēmējdarbību. Ir būtiski atņemt noziedzniekiem nelikumīgu peļņu, lai traucētu viņu darbību un nepieļautu viņu iefiltrēšanos likumīgajā ekonomikā.
- (4) Ekonomiskos un finanšu noziegumus, jo īpaši organizēto noziedzību, bieži vien izdara ar juridisku personu starpniecību, un šīs direktīvas darbības jomā iekļautie noziedzīgie nodarījumi var tikt izdarīti šādu juridisko personu interesēs vai labā. Tāpēc iesaldēšanas un konfiskācijas rīkojumus var izdot arī juridiskām personām saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

- (5) Lai aktīvu atgūšanas sistēma būtu iedarbīga, ir jānodrošina nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu, kā arī īpašuma, par kuru ir aizdomas, ka tā izcelsme ir noziedzīga, ātra izsekošana un identificēšana. Šādi nozieguma rīki, līdzekļi vai īpašums būtu jāiesaldē, lai novērstu to pazušānu, un tad pēc konfiskācijas rīkojuma izsniegšanas procesa krimināllietās ietvaros tie būtu jākonfiscē. Lai aktīvu atgūšanas sistēma būtu iedarbīga, ir nepieciešams efektīvi pārvaldīt iesaldēto un konfiscēto īpašumu nolūkā saglabāt minētā īpašuma vērtību valstij vai cietušajiem domātai restitūcijai.
- (6) Pašreizējo Savienības tiesisko regulējumu par nozieguma rīku, noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai īpašuma izsekošanu un identificēšanu, iesaldēšanu, konfiskāciju un pārvaldību, kā arī par aktīvu atguves dienestiem veido Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/42/ES³, Padomes Lēmums 2007/845/TI⁴ un Padomes Pamatlēmums 2005/212/TI⁵. Komisija izvērtēja Direktīvu 2014/42/ES un Lēmumu 2007/845/TI un secināja, ka ar pašreizējo regulējumu nav pilnībā sasniegts politikas mērķis apkarot organizēto noziedzību, atgūstot tās darbībās gūto peļņu.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/42/ES (2014. gada 3. aprīlis) par nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju Eiropas Savienībā (OV L 127, 29.4.2014., 39. lpp.).

⁴ Padomes Lēmums 2007/845/TI (2007. gada 6. decembris) attiecībā uz sadarbību starp dalībvalstu līdzekļu atguves dienestiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai citu īpašumu meklēšanas un identificēšanas jomā (OV L 332, 18.12.2007., 103. lpp.).

⁵ Padomes Pamatlēmums 2005/212/TI (2005. gada 24. februāris) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu, nozieguma rīku un īpašuma konfiskāciju (OV L 68, 15.3.2005., 49. lpp.).

- (7) Spēkā esošais tiesiskais regulējums būtu jāatjaunina, lai atvieglotu un nodrošinātu rezultatīvus aktīvu atgūšanas un konfiskācijas pasākumus visā Savienībā. Tādēļ šajā direktīvā būtu jāparedz minimālie noteikumi par īpašuma izsekošanu un identificēšanu, iesaldēšanu, konfiskāciju un pārvaldību saistībā ar procesu krimināllietās. Šajā kontekstā process krimināllietās ir autonomas Savienības tiesību jēdziens, ko interpretē Eiropas Savienības Tiesa neatkarīgi no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras. Šī direktīva neskar procedūras, ko dalībvalstis var izmantot, lai īpašumu iesaldētu un konfiscētu. Ir jāpastiprina kompetento iestāžu spēja atņemt noziedzniekiem noziedzīgi iegūtos līdzekļus. Šajā nolūkā būtu jāparedz noteikumi, lai stiprinātu aktīvu izsekošanas un identificēšanas, kā arī iesaldēšanas spējas, uzlabotu iesaldētā un konfiscētā īpašuma pārvaldību līdz tā atsavināšanai, pamatojoties uz galīgu konfiskācijas rīkojumu, stiprinātu instrumentus nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu, kā arī noziedzīgu organizāciju noziedzīgās darbībās iegūtā īpašuma, konfiscēšanai un uzlabotu aktīvu atgūšanas sistēmas vispārējo efektivitāti.

- (8) Šai direktīvai būtu jāatvieglo pārrobežu sadarbība, nodrošinot kompetentajām iestādēm nepieciešamās pilnvaras un resursus, lai tās varētu ātri un rezultatīvi reaģēt uz citu dalībvalstu iestāžu pieprasījumiem. Noteikumi par agrīnu izsekošanu un identificēšanu, steidzamu iesaldēšanu vai efektīvu pārvaldību palīdz uzlabot aktīvu atgūšanas iespējas pāri robežām. Ņemot vērā organizētās noziedzības globālo raksturu un tās spēju ātri veikt noziedzīgi iegūtu aktīvu nodošanu pāri robežām, starptautiskajā tiesiskajā regulējumā būtu arī jāstiprina sadarbība ar trešām valstīm.

- (9) Tā kā noziedzīgām organizācijām, kas īsteno daudz dažādu nelikumīgu darbību dažādos tirgos, ir raksturīga iesaiste dažādos noziedzības veidos un sistēmiska un uz peļņu vērsta sadarbība, rezultatīvai cīņai pret organizēto noziedzību ir nepieciešami tādi iesaldēšanas un konfiskācijas pasākumi, ar kuriem var aptvert peļņu, ko gūst no visiem organizētās noziedzības grupu veiktiem noziedzīgiem nodarījumiem. Šādi noziegumi ietver noziegumu jomas, kas uzskaitītas Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 83. panta 1. punktā. Papildus LESD 83. panta 1. punktā uzskaitītajiem noziegumiem šīs direktīvas darbības jomā būtu jāiekļauj arī visi noziegumi, kuru definīcijas ir saskaņotas Savienības līmenī, tostarp krāpšana, kas skar Savienības finanšu intereses, ņemot vērā organizēto noziedzīgo grupu arvien lielāko iesaisti šādā noziegumu jomā. Šīs direktīvas darbības jomā būtu jāiekļauj arī noziegumi pret vidi, kas ir viens no organizēto noziedzīgo grupu pamatdarbības veidiem un bieži ir saistīti ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai attiecas uz atkritumiem un atliekām, kuras rodas saistībā ar narkotiku ražošanu un tirdzniecību. Neatļautas ieceļošanas un uzturēšanās atbalstīšana ir viens no organizēto noziedzīgo grupu pamatdarbības veidiem, kas parasti ir saistīts ar cilvēku tirdzniecību. Noziedzīgs nodarījums neatļautas ieceļošanas un uzturēšanās sekmēšanai būtu jāsaprot Padomes Direktīvas 2002/90/EK⁶ un Padomes Pamatlēmuma 2002/946/TI⁷ nozīmē. Padomes Pamatlēmumā 2002/946/TI ir paredzēta iespēja kriminālsodus papildināt ar noziedzīgā nodarījuma izdarīšanai izmantotā transportlīdzekļa konfiskāciju, vienlaikus skaidri norādot, ka tā noteikumus piemēro, neskarot bēgļu un patvēruma meklētāju aizsardzību, lai sniegtu humāno palīdzību saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

⁶ Padomes Direktīva 2002/90/EK (2002. gada 28. novembris), ar ko definē neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu (OV L 328, 5.12.2002., 17. lpp.).

⁷ Padomes Pamatlēmums 2002/946/TI (2002. gada 28. novembris) par krimināltiesiskās sistēmas stiprināšanu, lai novērstu neatļautas ieceļošanas, tranzīta un uzturēšanās atbalstīšanu (OV L 328, 5.12.2002., 1. lpp.).

- (10) Papildus tādām nodarījumiem kā līdzdalība noziedzīgā organizācijā Padomes Pamatlēmuma 2008/841/TI 2. panta nozīmē citi noziedzīgi nodarījumi, kā minēts Pamatlēmuma 2008/841/TI⁸ 1. panta 1. punktā un definēts valstu tiesību aktos, būtu jāiekļauj šīs direktīvas darbības jomā tiklīdz, ciktāl tie ir izdarīti noziedzīgas organizācijas ietvaros, kā definēts Pamatlēmuma 2008/841/TI 1. panta 1. punktā un kā definēts valsts tiesību aktos, nolūkā konstatēt nelikumīga labuma gūšanas gadījumus, kas izriet no noziedzīgām darbībām, kuras parasti veic noziedzīgas organizācijas. Dalībvalstis jo īpaši tiek mudinātas nodrošināt, ka šīs direktīvas darbības jomā tiek ietverti šādi noziegumi: izstrādājumu viltošana un pirātisms, kultūras priekšmetu nelikumīga tirdzniecība, administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība, slepkavība vai smagi miesas bojājumi, cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība, personu nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana vai ķīlnieku sagrābšana, organizēta vai bruņota laupīšana, rekets un izspiešana, zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība, nodokļu noziegumi saistībā ar tiešajiem nodokļiem un netiešajiem nodokļiem, ļaunprātīga dedzināšana, krāpšana un izkrāpšana, kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība un noziegumi, kas ietilpst Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijā. Tomēr šī direktīva neuzliek dalībvalstij pienākumu ieviest vai saglabāt jebkādu noziedzīgus nodarījumus.

⁸ Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.).

- (11) Lai nodrošinātu Savienības ierobežojošo pasākumu efektīvu īstenošanu, ir jāpaplašina šīs direktīvas darbības joma, attiecinot to arī uz noziedzīgiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/...⁹⁺.
- (12) Lai aptvertu īpašumu, kas var tikt pārveidots un nodots nolūkā slēpt tā izcelsmi, un lai nodrošinātu definīciju saskaņošanu un skaidrību visā Savienībā, īpašums, uz kuru var attiecināt iesaldēšanu un konfiskāciju, būtu jādefinē plaši. Šai definīcijai būtu jāaptver juridiski dokumenti vai instrumenti, tostarp elektroniski vai digitāli, kas apliecina īpašumtiesības vai tiesības uz īpašuma daļu, kuram piemērojama iesaldēšana un konfiskācija, piemēram, finanšu instrumenti, trasta līgumi vai dokumenti, kas var būt kreditoru prasījumu pamatā un kas parasti ir tās personas rīcībā, kuru skar attiecīgās procedūras. Šī direktīva neskar spēkā esošās valstu procedūras, kuras saskaņā ar valsts tiesību aktiem piemēro valsts kompetentās iestādes vai publiskās struktūras un kuras attiecas uz tādu juridisku dokumentu vai instrumentu turēšanu, kas apliecina īpašumtiesības uz īpašumu vai tiesības uz tā daļu. Īpašuma definīcijai būtu jāattiecas uz visiem īpašuma veidiem, arī kryptoaktīviem.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/... (... gada ...) par noziedzīgu nodarījumu un sodu noteikšanu attiecībā uz Savienības ierobežojošo pasākumu pārkāpumiem un par Direktīvas (ES) 2018/1673 grozīšanu (OV L, ..., ELI: ...).

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 95/23 (2022/0398 (COD)) ietvertās direktīvas numuru un zemsvītras piezīmē ievietot minētās direktīvas numuru, datumu, nosaukumu un atsauci uz OV.

- (13) Lai aptvertu īpašumu, kas varētu tikt pārveidots un nodots nolūkā slēpt tā izcelsmi, un lai nodrošinātu definīciju saskaņošanu un skaidrību visā Savienībā, būtu jāparedz plaša noziedzīgi iegūtu līdzekļu definīcija, kas ietvertu noziedzīgu darbību rezultātā iegūtos tiešos līdzekļus un visus netiešos ieguvumus, tostarp tiešu noziedzīgi iegūtu līdzekļu turpmāku atkārtotu ieguldīšanu vai pārveidošanu, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1805¹⁰. Tādējādi noziedzīgi iegūtu līdzekļu definīcijā būtu jāiekļauj jebkāds īpašums, arī īpašums, kas ir bijis pilnībā vai daļēji pārveidots vai pārvērsts par citu īpašumu, un īpašums, kas ir bijis apvienots ar īpašumu, kurš iegūts no likumīgiem avotiem, līdz pat apvienoto noziedzīgi iegūto līdzekļu novērtētajai vērtībai. Tajā būtu jāiekļauj arī ieņēmumi vai citi labumi, kas izriet no noziedzīgi iegūtiem līdzekļiem vai no īpašuma, kurā vai ar kuru minētie līdzekļi ir pārveidoti vai pārvērsti, vai ar kuru tie ir apvienoti.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1805 (2018. gada 14. novembris) par iesaldēšanas rīkojumu un konfiskācijas rīkojumu savstarpējo atzīšanu (OV L 303, 28.11.2018., 1. lpp.).

- (14) Īpašuma izsekošana un identificēšana kriminālizmeklēšanas agrīnā posmā ir būtiska, lai nodrošinātu, ka tiek ātri identificēti nozieguma rīki, noziedzīgi iegūti līdzekļi vai īpašums, kas vēlāk varētu tikt konfiscēti, tostarp īpašums, kas saistīts ar noziedzīgām darbībām, kuras tiek veiktas citās jurisdikcijās, tādējādi atvieglojot pārrobežu sadarbību. Lai nodrošinātu, ka finanšu izmeklēšanām visās dalībvalstīs tiek piešķirta pietiekama prioritāte un tādējādi risinātu pārrobežu noziedzības problēmu, ir jāprasa kompetentajām iestādēm sākt aktīvu izsekošanu jau tad, kad rodas aizdomas par noziedzīgām darbībām, kuras varētu radīt būtiskus ekonomiskus ieguvumus. Nosakot, vai ekonomiskie ieguvumi varētu būt būtiski, dalībvalstīm būtu jāspēj noteikt minimālās robežvērtības attiecībā uz paredzamo noziedzīgi iegūto līdzekļu vērtību vai ļaut kompetentajām iestādēm izvērtēt katru gadījumu atsevišķi. Lai nodrošinātu pietiekamu elastību finanšu izmeklēšanu uzsākšanā, dalībvalstīm būtu jāspēj ierobežot izmeklēšanas tvērumu, to attiecinot tikai uz tādiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas varētu būt veikti noziedzīgas organizācijas ietvaros. Lai nodrošinātu finanšu izmeklēšanu efektivitāti, dalībvalstīm būtu jānodrošina nepieciešamie finanšu, tehniskie un cilvēkresursi.

- (15) Lai nodrošinātu Savienības ierobežojošo pasākumu efektīvu piemērošanu, Savienība ir paredzējusi kopīgus minimālos noteikumus attiecībā uz tādas noziedzīgas rīcības definīcijām, ar ko pārkāpj Savienības ierobežojošajos pasākumus. Lai atvieglotu tādu noziedzīgu nodarījumu atklāšanu, kuri ir saistīti ar Savienības ierobežojošo pasākumu pārkāpšanu, ir svarīgi pilnvarot aktīvu atguves dienestus pēc valstu kompetento iestāžu pieprasījuma izsekot un identificēt to personu un vienību īpašumu, uz kurām attiecas minētie pasākumi, ja ir norādes un pamatots iemesls uzskatīt, ka tādi noziedzīgi nodarījumi ir veikti. Minētajām pilnvarām nebūtu jāskar procedūras noteikumi un garantijas, kas noteiktas valsts tiesību aktos, tostarp noteikumi par kriminālprocesa uzsākšanu vai, ja vajadzīgs, prasība saņemt tiesas atļauju.
- (16) Ņemot vērā to, ka īpašuma efektīvai izsekošanai un identificēšanai varētu būt vajadzīgi izsekošanas un identificēšanas pasākumi, kuru veikšanai būtu nepieciešama citu iestāžu iejaukšanās, ir svarīgi, lai aktīvu atguves dienesti varētu pieprasīt attiecīgajām iestādēm sadarboties. Uz šādu pieprasījumu nosacījumiem attiecas valsts tiesību akti. Dalībvalstis savos aktīvu atguves dienestos var iekļaut gan tiesībaizsardzības, gan tiesu iestāžu pārstāvjus vai arī izveidot aktīvu atguves dienestus gan tiesībaizsardzības, gan tiesu iestādēs.

- (17) Ņemot vērā noziedzīgo organizāciju izmantoto finanšu līdzekļu starptautisko raksturu, dalībvalstīm būtu ātri jāapmainās ar informāciju, kas var palīdzēt identificēt nozieguma rīkus un noziedzīgi iegūtus līdzekļus, kā arī citu īpašumu, kurš pieder noziedzniekiem vai kuru tie kontrolē. Šajā nolūkā būtu jāpilnvaro aktīvu atguves dienesti izsekot un identificēt īpašumu, kas vēlāk varētu tikt konfiscēts, būtu jānodrošina, ka tiem ir piekļuve nepieciešamajai informācijai saskaņā ar skaidriem nosacījumiem, un būtu jāizstrādā noteikumi par ātru savstarpēju informācijas apmaiņu – pēc savas iniciatīvas vai pēc pieprasījuma. Steidzamos gadījumos, kad pastāv īpašuma pazušanas risks, atbildes uz informācijas pieprasījumiem būtu jāsniedz pēc iespējas drīz, bet ne vēlāk kā astoņās stundās. Prasība aktīvu atguves dienestiem izsekot un identificēt nozieguma rīkus, noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu, kas ir vai var kļūt par citas dalībvalsts izdota iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmetu vai uz ko šāds rīkojums attiecas, ir vērsta uz to, lai atvieglotu citu dalībvalstu iesaldēšanas rīkojumu sagatavošanu vai izpildi, bet neietver pienākumu atzīt šādus rīkojumus, ievērojot Regulu (ES) 2018/1805.

- (18) Lai efektīvi veiktu aktīvu izsekošanas izmeklēšanu un ātri reaģētu uz pārrobežu pieprasījumiem, aktīvu atguves dienestiem vajadzētu būt piekļuvei informācijai, kas ir nepieciešama, lai noteiktu, vai attiecībā uz īpašumu, kurš ir vai var kļūt par iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmetu, pastāv īpašumtiesības vai arī to kāds kontrolē. Tāpēc būtu jānodrošina, ka aktīvu atguves dienestiem papildus piekļuvei bankas konta informācijai, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1153¹¹, un informācijai par faktiskajiem īpašniekiem, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/849¹², ir tūlītēja un tieša piekļuve attiecīgajiem datiem, piemēram, nekustamā īpašuma informācijai, valsts pilsonības un iedzīvotāju reģistriem, komercdatu datubāzēm un transportlīdzekļu datubāzēm. Būtu jāuzskata, ka piekļuve un meklēšana notikusi nekavējoties un tieši, tostarp arī tad, ja dalībvalstu iestādes, kuras uztur reģistru, informāciju kompetentajām iestādēm nosūta ātri, izmantojot automātisku mehānismu, ar noteikumu, ka pieprasītos datus vai sniedzamo informāciju neskar nekādas starpniekiestādes. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka aktīvu atguves dienestiem vai nu nekavējoties un tieši, vai pēc pieprasījuma ir ātra piekļuve citai informācijai, kas var būt noderīga, lai identificētu attiecīgo īpašumu, piemēram, informācijai par hipotēkām un aizdevumiem, muitas datiem vai informācijai par elektroniskajiem pārvedumiem un kontu bilancēm, kā arī fiskālajiem datiem, sociālā nodrošinājuma datiem un tiesībaizsardzības informācijai.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1153 (2019. gada 20. jūnijs), ar ko paredz noteikumus, lai atvieglotu finanšu un citas informācijas izmantošanu noteiktu noziedzīgu nodarījumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai vai kriminālvajāšanai par tiem, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 2000/642/TI (OV L 186, 11.7.2019., 122. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

Attiecībā uz fiskālajiem datiem, valsts sociālā nodrošinājuma datiem un tiesībaizsardzības informāciju dalībvalstis būtu jāspēj nolemt piešķirt aktīvu atguves dienestiem piekļuvi šādai informācijai, balstoties uz pamatotiem pieprasījumiem, un dot iespēju iestādēm, kuru rīcībā ir šāda informācija, konkrētos apstākļos liegt piekļuvi šādai informācijai, lai nodrošinātu izmeklēšanu integritāti, citas dalībvalsts vai trešās valsts sniegtās informācijas konfidencialitāti, kā arī informācijas pieprasījumu samērīgumu ar fiziskas vai juridiskas personas leģitīmajām interesēm. Uz piekļuvi informācijai būtu jāattiecinā īpašas garantijas, kas novērš piekļuves tiesību ļaunprātīgu izmantošanu. Šādas garantijas papildina prasības nodrošināt ierakstus par veiktajiem piekļuves un meklēšanas darbībām, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/680 25. pantu¹³. Piekļuves piešķiršana minētajai informācijai neliedz dalībvalstīm noteikt, ka piekļuvei var piemērot valsts tiesību aktos paredzētās procesuālās garantijas, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā nepieciešamību aktīvu atguves dienestiem spēt ātri atbildēt uz pārrobežu pieprasījumiem. Procesuālo garantiju īstenošanai nevajadzētu ietekmēt aktīvu atguves dienestu spēju atbildēt uz citu dalībvalstu pieprasījumiem, it īpaši steidzamu pieprasījumu gadījumā.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

- (19) Lai garantētu, ka informācijas apmaiņa starp aktīvu atguves dienestiem ir droša, visiem aktīvu atguves dienestiem vajadzētu būt iespējai tieši piekļūt drošas informācijas apmaiņas tīkla lietojumprogrammai (*SIENA*), ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/794¹⁴ pārvalda Eiropols. Jebkāдай saziņai starp aktīvu atguves dienestiem saskaņā ar šo direktīvu būtu jāizmanto *SIENA* vai, ja vajadzīgs izņēmuma gadījumā, citi droši kanāli. Izņēmuma gadījumos var būt nepieciešams izmantot citu drošu kanālu, piemēram, ja informācijas pieprasījuma steidzamības dēļ uz laiku jāizmanto cits saziņas kanāls vai ja informācijas apmaiņai ir nepieciešama trešo valstu vai starptautisku organizāciju iesaiste, vai ja ir objektīvi iemesli uzskatīt, ka šāda iesaiste būs vajadzīga vēlākā posmā. Atsauce uz *SIENA* būtu jālasa kā atsauce arī uz tai sekojošo sistēmu gadījumā, ja *SIENA* vēlāk tiek aizvietota.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/794 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropolu) un ar kuru aizstāj un atceļ Padomes Lēmumus 2009/371/TI, 2009/934/TI, 2009/935/TI, 2009/936/TI un 2009/968/TI (OV L 135, 24.5.2016., 53. lpp.).

- (20) Ņemot vērā ātrumu, kādā noziedznieki veic noziedzīgi iegūtu aktīvu nodošanu starp jurisdikcijām, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka aktīvu atguves dienesti ātri apmainās ar informāciju, kas tiem vajadzīga savu uzdevumu veikšanai. Izņēmuma gadījumos aktīvu atguves dienestiem varētu būt objektīvs pamatojums atteikt informācijas sniegšanu citam aktīvu atguves dienestam, kas iesniedzis pieprasījumu, ja tā kaitētu tās dalībvalsts drošības interesēm, kurā atrodas pieprasījumu saņēmušais aktīvu atguves dienests, apdraudētu notiekošās izmeklēšanas vai kriminālizlūkošanas operācijas, radītu tiešus draudus personas dzīvībai vai fiziskajai neaizskaramībai vai būtu acīmredzami neproporcionāla vai nesvarīga nolūkiem, kuriem informācija ir pieprasīta. Novērtējot atbilstību nepieciešamības un proporcionalitātes principiem, aktīvu atguves dienestiem būtu jāveic uzticamības pārbaude, tostarp attiecībā uz pamattiesību ievērošanu.
- (21) Saskaņā ar šo direktīvu iesaldēšana un konfiskācija ir autonomi jēdzieni, un tam nevajadzētu kavēt dalībvalstis īstenot šo direktīvu ar instrumentiem, kuri saskaņā ar valsts tiesību aktiem tiktu uzskatīti par sodiem vai cita veida pasākumiem.

- (22) Konfiskācijas rezultātā notiek īpašuma galīga atņemšana. Tomēr īpašuma saglabāšana var būt priekšnoteikums konfiskācijai, un bieži vien tā ir būtiska, lai nodrošinātu konfiskācijas rīkojuma rezultātu izpildi. Īpašumu saglabā, to iesaldējot. Lai novērstu īpašuma pazušānu, dalībvalstu kompetentās iestādes, kas var ietvert aktīvu atguves dienestus, būtu jāpilnvaro veikt tūlītēju rīcību, kas var izpausties rīkojuma veidā, nolūkā nodrošināt šādu īpašumu, līdz tiek izdots iesaldēšanas rīkojums. Tā kā šādai darbībai ir izņēmuma raksturs, dalībvalstīm būtu jāierobežo tās pagaidu derīguma termiņš.
- (23) Gadījumos, kad kompetentās iestādes nevar veikt tūlītēju rīcību, dalībvalstīm būtu jāļauj šādu rīcību veikt aktīvu atguves dienestiem. Šāda rīcība jo īpaši var būt nepieciešama gadījumos, kad aktīvu atguves dienests pēc citas dalībvalsts aktīvu atguves dienesta pieprasījuma ir izsekojis un identificējis aktīvus, kuri var ļoti ātri pazust, piemēram, kriptoaktīvus, un kad kompetentās iestādes dalībvalstī, kurā atrodas pieprasījumu saņēmušais aktīvu atguves dienests, nespēj veikt tūlītēju rīcību, jo minētajā dalībvalstī nenotiek kriminālizmeklēšana. Aktīvu atguves dienestiem vajadzētu būt iespējai nodrošināt šādus aktīvus līdz brīdim, kad, ievērojot Regulu (ES) 2018/1805, ir iespējams izdot Eiropas iesaldēšanas rīkojumu.

- (24) Tā kā iesaldēšanas rīkojumi izraisa iejaukšanos tiesībās uz īpašumu, šādus pagaidu pasākumus nevajadzētu izmantot ilgāk, nekā tas ir nepieciešams īpašuma pieejamības saglabāšanas nolūkā, ņemot vērā iespējamu vēlāku konfiskāciju. Šādu pagaidu pasākumu izmantošana varētu būt nepieciešama lietas pārskatīšana valsts tiesā, lai nodrošinātu, ka mērķis novērst īpašuma pazušānu paliek spēkā.
- (25) Iesaldēšanas pasākumiem nevajadzētu skart iespēju kādu konkrētu īpašumu uzskatīt par pierādījumu visa procesa laikā ar noteikumu, ka tas beigās ir pieejams konfiskācijas rīkojuma rezultātvai izpildei. Īpašumu saistībā ar kriminālprocesu var iesaldēt arī tādēļ, lai to vēlāk atdotu vai lai nodrošinātu kompensāciju par noziedzīga nodarījuma radītiem zaudējumiem.
- (26) Papildus konfiskācijas pasākumiem, kas iestādēm ļauj saskaņā ar galīgu notiesājošo spriedumu atņemt noziedzniekiem nozieguma rīkus vai noziedzīgi iegūtus līdzekļus, ir jārada iespēja konfiscēt īpašumu, kura vērtība ir līdzvērtīga šādiem nozieguma rīkiem vai līdzekļiem, lai aptvertu īpašumu, kura vērtība ir līdzvērtīga nozieguma rīkiem un noziedzīgi iegūtajiem līdzekļiem, ja nav iespējams konfiscēt šādus līdzekļus un nozieguma rīkus. Dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem var brīvi noteikt līdzvērtīgas vērtības īpašuma konfiskāciju kā nozieguma rīku un noziedzīgi iegūto līdzekļu konfiskācijas papildu pasākumu vai alternatīvu.

- (27) Īstenojot šo direktīvu attiecībā uz tāda īpašuma konfiskāciju, kura vērtība atbilst nozieguma rīkiem, attiecīgajiem noteikumiem vajadzētu būt piemērojamiem, ja, ievērojot lietas īpašos apstākļus, šādi pasākumi ir samērīgi, jo īpaši ņemot vērā attiecīgo nozieguma rīku vērtību. Dalībvalstis var ņemt vērā arī to, vai un kādā mērā notiesātā persona ir atbildīga par to, ka nozieguma rīku konfiskācija ir padarīta neiespējama.

- (28) Tas, ka aizdomās turēta vai apsūdzēta persona nodod īpašumu vai noziedzīgi iegūtus līdzekļus par to informētai trešai personai, lai izvairītos no to konfiskācijas, ir ierasta un izplatīta prakse. Trešās personas iegūti līdzekļi vai īpašums attiecas uz situācijām, kurās, piemēram, trešā persona ir tieši vai netieši, piemēram, izmantojot starpnieku, ieguvusi īpašumu no aizdomās turētās vai apsūdzētās personas, arī tad, ja noziedzīgais nodarījums ir paveikts šīs trešās personas vārdā vai labā un ja apsūdzētajai personai nav īpašuma, ko var konfiscēt. Šādai konfiskācijai vajadzētu būt iespējamai vismaz gadījumos, kad ir konstatēts, ka attiecīgās trešās personas zināja vai tām vajadzēja zināt, ka nodošanas vai iegādes mērķis bija izvairīties no konfiskācijas. Tas, vai trešā persona zināja vai tai vajadzēja zināt, būtu jānovērtē, pamatojoties uz konkrētiem faktiem un apstākļiem, tostarp to, ka nodošana ir notikusi bez maksas vai apmaiņā pret summu, kas ir ievērojami nesamērīga ar tirgus vērtību, ka īpašums ir nodots cieši saistītām personām vai ka tas ir palicis aizdomās turētās vai apsūdzētās personas faktiskajā kontrolē. Nodošana personām, kuras ir cieši saistītas ar aizdomās turēto vai apsūdzēto personu, varētu ietvert nodošanu ģimenes locekļiem vai fiziskām personām, kurām ir juridiskas vienošanās vai jebkādas citas ciešas darījumu attiecības ar aizdomās turēto vai apsūdzēto personu, vai nodošanu juridiskām personām, kuras pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūrās darbojas aizdomās turētā vai apsūdzētā persona vai ģimenes loceklis. Noteikumiem par konfiskāciju, ko piemēro trešām personām, būtu jāattiecas gan uz fiziskām, gan juridiskām personām, neskarot trešo personu tiesības tikt uzklautām, tostarp tiesības pieprasīt īpašumtiesības uz attiecīgo īpašumu. Jebkurā gadījumā *bona fide* trešo personu tiesības būtu jāaizsargā saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

- (29) Noziedzīgas organizācijas iesaistās daudzās dažādās noziedzīgās darbībās. Lai iedarbīgi vērstos pret organizētām noziedzīgām darbībām, ir iespējams, ka pastāv situācijas, kad ir lietderīgi, lai pēc notiesājoša sprieduma par tādu noziedzīgu nodarījumu, kas var radīt ekonomisku ieguvumu, tiktu konfiscēts ne tikai īpašums, kurš saistīts ar konkrēto noziegumu, tostarp noziedzīgi iegūti līdzekļi vai nozieguma rīki, bet arī papildu īpašums, ko tiesa atzīst par tādu, kurš iegūts noziedzīgas rīcības rezultātā. Tādai paplašinātajai konfiskācijai vajadzētu būt iespējamai, ja tiesa ir pārliecinājusies, ka attiecīgais īpašums ir iegūts noziedzīgas rīcības rezultātā, lai gan nepastāv prasība, ka par šādu noziedzīgu rīcību jābūt notiesājošam spriedumam. Attiecīgā noziedzīgā rīcība varētu būt jebkāda veida nodarījums. Atsevišķi noziedzīgi nodarījumi nav jāpierāda, taču tiesai ir jāpārlicinās, ka attiecīgais īpašums ir iegūts šādas noziedzīgas rīcības rezultātā. Šajā sakarā tiesai ir jāņem vērā lietas konkrētie apstākļi, tostarp fakti un pieejamie pierādījumi, uz kuru pamata varētu pieņemt lēmumu par paplašināto konfiskāciju. Tas, ka personas īpašums nav samērīgs ar minētās personas likumīgajiem ienākumiem, varētu būt viens no faktiem, ar ko pamato tiesas secinājumu, ka īpašums ir iegūts noziedzīgas rīcības rezultātā. Dalībvalstis varētu arī noteikt prasību attiecībā uz konkrētu laikposmu, kurā īpašumu būtu iespējams uzskatīt par iegūtu noziedzīgas rīcības rezultātā.

- (30) Konfiskācijai vajadzētu būt iespējamai tad, ja galīga notiesāšana nav iespējama aizdomās turētās vai apsūdzētās personas slimības, aizbēgšanas vai nāves dēļ. Konfiskācijai vajadzētu būt iespējamai arī tad, ja valsts tiesību aktos noteiktie noilguma termiņi attiecīgajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir īsāki par 15 gadiem un ir beigušies pēc kriminālprocesa uzsākšanas. Konfiskācija šādos gadījumos būtu pieļaujama tikai tad, ja kriminālprocesa rezultātā par noziedzīgu nodarījumu būtu bijis iespējams pieņemt galīgu notiesājošu spriedumu, nepastāvot šādiem apstākļiem vismaz attiecībā uz nodarījumiem, kas var tieši vai netieši radīt būtisku ekonomisku ieguvumu, un ja tiesa ir pārliecinājusies, ka konfiscējamie nozieguma rīki, noziedzīgi iegūtie līdzekļi vai īpašums ir iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā vai tiešā vai netiešā saistībā ar to. Slimības un aizbēgšanas gadījumos, tam, lai izpildītu pienākumu padarīt iespējamu šādu konfiskāciju, pietiktu ar to, ka dalībvalstīs pastāv *in absentia* tiesas process. Ir svarīgi atgādināt, ka starptautiskās struktūras ir norādījušas uz konfiskācijas iespējamību gadījumos, kad nav notiesājoša sprieduma, lai vērstos pret šķēršļiem, ko nelikumīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijai rada imunitāte vai amnestija.
- (31) Šajā direktīvā slimība būtu jāsaprot tādējādi, ka aizdomās turētā vai apsūdzētā persona garākā laikposmā nespēj piedalīties kriminālprocesā un tā rezultātā pastāv risks, ka izbeidzas valsts tiesību aktos noteiktie kriminālatbildības termiņi un minēto tiesvedību nevar turpināt.

- (32) Situācijās, kad 12. līdz 15. pantā paredzētos konfiskācijas pasākumus nepiemēro valsts tiesību aktos paredzētu juridisku vai faktisku iemeslu dēļ, joprojām vajadzētu būt iespējai konfiscēt identificēto īpašumu vai, ja valsts tiesību sistēma paredz iesaldēšanu, iesaldēt ar noziedzīgu nodarījumu saistītas izmeklēšanas ietvaros, pamatojoties uz norādēm, ka minētais īpašums varētu būt iegūts noziedzīgas rīcības rezultātā. Šāds īpašums būtu jākonfiscē, ja tiesa ir pārliecinājusies, ka īpašums ir iegūts noziedzīgas organizācijas ietvaros veiktas noziedzīgas rīcības rezultātā, un ja šāda rīcība var tieši vai netieši radīt būtisku ekonomisku ieguvumu. Nosakot, vai noziedzīgas rīcības rezultātā tiek gūts būtisks ekonomisks labums, dalībvalstis var ņemt vērā visus attiecīgos lietas apstākļus, tostarp darbības veidus, piemēram, to, vai nodarījums ir veikts organizētas noziedzības ietvaros vai ar nodomu radīt regulāru peļņu noziedzīgu nodarījumu rezultātā. Dalībvalstīm būtu jānodrošina iespēja konfiscēt šādu neizskaidrojamu bagātību, ja izmeklēšana, kuras ietvaros īpašums tika identificēts, attiecas uz nodarījumu, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā un par ko ir paredzēts brīvības atņemšanas sods, kura maksimālais ilgums ir vismaz četri gadi. Šis nosacījums nodrošina, ka iespēja konfiscēt neizskaidrojamu bagātību rodas tādu noziedzīgu nodarījumu kriminālizmeklēšanā, kas sasniedz noteiktu smaguma pakāpi.

- (33) Piemērojot valsts noteikumus, ar kuriem īsteno šo direktīvu, valsts kompetentās iestādes var izvēlēties neizdot rīkojumu vai neveikt neizskaidrojamas bagātības konfiskāciju, ja konkrētajā gadījumā šajā direktīvā paredzēto noteikumu piemērošana būtu acīmredzami nepamatota vai nesamērīga. Dalībvalstis varētu arī noteikt prasību attiecībā uz konkrētu laikposmu, kurā iegūto īpašumu varētu uzskatīt par iegūtu šādas noziedzīgas rīcības rezultātā. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiek ievērotas skartās personas attiecīgās procesuālās tiesības. *Bona fide* trešo personu tiesības būtu jāaizsargā saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

- (34) Lai gan atsevišķu nodarījumu pierādīšanai nevajadzētu būt par priekšnosacījumu neizskaidrojamas bagātības konfiscēšanai, tiesai jābūt pieejamiem pietiekamiem faktiem un apstākļiem, lai tā varētu pārliecināties, ka attiecīgais īpašums ir iegūts noziedzīgu nodarījumu rezultātā. Attiecīgā noziedzīgā rīcība varētu būt noziedzīgas organizācijas ietvaros veikts jebkāda veida nodarījums, kas var radīt būtisku ekonomisku ieguvumu, tādējādi norādot uz tā smago raksturu. Nosakot, vai īpašums būtu jākonfiscē, valstu tiesām būtu jāņem vērā visi attiecīgie lietas apstākļi, tostarp pieejamie pierādījumi un konkrēti fakti, piemēram, tas, ka īpašuma vērtība ir būtiski nesamērīga ar personas likumīgajiem ienākumiem. Vēl viens svarīgs faktors varētu būt tas, ka īpašumam nav ticama likumīga avota, jo parasti likumīgi iegūta īpašuma izcelsmi ir iespējams izskaidrot. Svarīga varētu būt arī personas saikne ar noziedzīgas organizācijas darbībām, kā arī citi apstākļi, piemēram, situāciju, kurā īpašums tika atrasts, vai norādes par līdzdalību noziedzīgās darbībās. Katrs gadījums būtu jāizvērtē atsevišķi – atkarībā no lietas apstākļiem. Dalībvalstīm būtu jāspēj nolemt atļaut konfiscēt neizskaidrojamu bagātību, ja kriminālprocess tiek pārtraukts, vai izdot konfiskācijas rīkojumu atsevišķi no kriminālprocesa par attiecīgo nodarījumu.
- (35) Šī direktīva neliedz dalībvalstīm pieņemt pasākumus, kas ļauj konfiscēt neizskaidrojamu bagātību saistībā ar citiem noziegumiem vai apstākļiem. Šīs direktīvas priekšmets attiecas tikai uz procesu krimināllietās, un šo direktīvu tādēļ nepiemēro konfiskācijas pasākumiem tiesvedībā civillietās, kurus dalībvalstis varētu būt īstenojušas.

- (36) Iesaldējamā un konfiscējamā īpašuma izsekošanai un identificēšanai vajadzētu būt iespējamai pat pēc galīga notiesājošā sprieduma par noziedzīgo nodarījumu vai pēc tiesvedības, kas saistīta ar konfiskāciju bez notiesājoša sprieduma. Tas neliedz dalībvalstīm noteikt saprātīgus termiņus pēc galīga notiesājošā sprieduma vai galīga lēmuma tiesvedībā, kas saistīta ar konfiskāciju bez notiesājoša sprieduma, kuram izbeidzoties izsekošana un identifikācija vairs nebūtu iespējama.
- (37) Ņemot vērā to, ka noziedzīgas darbības var radīt lielu kaitējumu cietušajiem, ir būtiski aizsargāt viņu tiesības, tostarp tiesības uz kompensāciju un restitūciju. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka aktīvu izsekošanas, iesaldēšanas un konfiskācijas procedūrās, tostarp pārrobežu lietās, tiek ņemti vērā cietušo prasījumi par restitūciju un kompensāciju pret personu, uz kuru noziedzīga nodarījuma rezultātā attiecas konfiskācijas pasākums. Turklāt, lai atvieglotu kompensāciju un īpašuma restitūciju cietušajiem, ir jāatvieglo tā īpašuma izsekošana, kas var kļūt par šādu prasījumu priekšmetu, kā arī informācijas apmaiņa starp iestādēm, kuru kompetencē ir aktīvu izsekošana, un iestādēm, kuru kompetencē ir pieņemt lēmumus par cietušo prasījumiem vai izpildīt šādus prasījumus.

- (38) Konfiscētā īpašuma atkārtota izmantošana sociāliem mērķiem skaidri parāda sabiedrībai kopumā, cik svarīgas ir tādas vērtības kā taisnīgums un likumība, atkārtoti apstiprina tiesiskuma prevalenci kopienās, kuras visvairāk skar organizētā noziedzība, un palielina šo kopienu noturību pret noziedznieku iefiltrēšanos sociālajā un ekonomiskajā struktūrā, kā novērots tajās dalībvalstīs, kuras jau ir pieņēmušas šādus atkārtotas izmantošanas pasākumus sociāliem mērķiem. Tāpēc dalībvalstis tiek mudinātas veikt nepieciešamos pasākumus nolūkā paredzēt iespēju, ka konfiscētais īpašums tiek izmantots sabiedrības interesēs vai sociāliem mērķiem, lai konfiscēto īpašumu būtu iespējams paturēt kā valsts īpašumu tieslietu, tiesībaizsardzības, sabiedrisko pakalpojumu, sociāliem vai saimnieciskiem mērķiem vai nodot šādu konfiscēto īpašumu tās pašvaldības vai reģiona iestādēm, kurā tas atrodas, lai šīs iestādes to varētu izmantot šādiem mērķiem, tostarp nodot organizācijām, kuras veic sabiedrībai nozīmīgu darbu. Konfiscēta īpašuma izmantošana šādiem mērķiem neskar dalībvalstu budžeta autonomiju.
- (39) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējamam izmantot konfiscēto īpašumu, lai veicinātu mehānismus to trešo valstu atbalstam, ko skar situācijas, uz kurām reaģējot ir pieņemti Savienības ierobežojošie pasākumi, ciktāl nodarījums ir tieši vai netieši saistīts ar minēto situāciju. Komisijai būtu jāveicina sadarbība starp dalībvalstīm un ar trešām valstīm, un tā varētu sniegt norādījumus par visefektīvākajām procedūrām un finanšu mehānismiem, kas pieejami šādu trešo valstu atbalstam, lai veicinātu konfiscēto nozieguma rīku, noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai īpašuma izmantošanu šim nolūkam.

- (40) Dalībvalstis tiek mudinātas veikt atbilstīgus pasākumus, lai nepieļautu, ka īpašuma atsavināšanas laikā, kas notiek, pamatojoties uz konfiskācijas rīkojumu, īpašumu tieši vai netieši iegūst personas, kas notiesātas kriminālprocesā, kura ietvaros īpašums tika iesaldēts. Šādu pasākumu piemērošanu var ierobežot, attiecinot tikai uz īpašumu, kura vērtība pārsniedz noteiktu vērtību, un tie var ietvert konkrēta veida vienību izslēgšanu no dalības īpašuma izsolē, dokumentāciju pieprasīšanu no pircēja vai pircēja saikņu izvērtēšanu ar notiesāto personu. Dalībvalstis var piemērot šādus pasākumus arī iesaldētā īpašuma pārdošanai.
- (41) Lai nodrošinātu, ka īpašums, kurš ir vai var kļūt par iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmetu, saglabā savu ekonomisko vērtību, dalībvalstīm būtu jāievieš efektīvi pārvaldības pasākumi. Minētie pasākumi ietver tādu vienību, piemēram, uzņēmumu, efektīvu pārvaldību, kuras būtu jāsaglabā kā darbību turpinoši uzņēmumi, vienlaikus veicot vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aizdomās turētā vai apsūdzētā persona negūst tiešu vai netiešu labumu no šādas vienības turpinātās darbības, vai attiecīgā gadījumā no uzraudzības pasākumiem, kas attiecas uz šādas vienības kontroli.

- (42) Gadījumos, kad tas ir pamatoti īpašuma veida dēļ, tostarp, kas attiecas uz tā vērtību vai ar īpašuma veidam piemērojamiem īpašiem pārvaldības apstākļiem, sagatavojot iesaldēšanas rīkojumu vai, vēlākais, bez liekas kavēšanās pēc tā izpildes, būtu jāveic novērtējums par to, kā līdz minimumam samazināt pārvaldības izmaksas un saglabāt īpašuma vērtību.
- Novērtējuma mērķis ir nodrošināt kompetentajām iestādēm attiecīgos apsvērumus, kas jāņem vērā, pirms iesaldēšanas rīkojums tiek pieņemts vai izpildīts, vai arī tā laikā vai pēc tam. Dalībvalstis var sniegt norādījumus par to, kā šāds novērtējums būtu jāveic, ņemot vērā ar iesaldējamo īpašumu saistītos apstākļus un nodrošinot, ka attiecīgais novērtējums neapdraud iesaldēšanas rīkojuma savlaicīgu izpildi.

- (43) Gadījumos, kad var pamatoti pieņemt, ka iesaldētais īpašums ātri bojājas vai strauji zaudē vērtību, tā uzturēšanas izmaksas ir nesamērīgas ar paredzamo vērtību konfiskācijas brīdī, to ir pārāk grūti pārvaldīt, vai tas ir viegli aizvietojams, dalībvalstīm būtu jāatļauj pārdot šādu īpašumu pirms galīga konfiskācijas rīkojuma izdošanas. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem lēmumam par īpaša veida īpašuma pārdošanu var būt vajadzīgs valsts kompetentās iestādes iepriekšējs apstiprinājums. Dalībvalstīm pirms šāda lēmuma pieņemšanas būtu jānodrošina, ka skartā persona, izņemot gadījumus, kad skartā persona ir aizbēgusi vai nav atrodamā, tiek informēta un, izņemot steidzamus gadījumus, tai pirms pārdošanas tiek dota iespēja tikt uzklautai. Dalībvalstīm būtu jāparedz iespēja pārsūdzēt rīkojumu par iepriekšēju pārdošanu. Dalībvalstīm būtu jāparedz iespēja, ka tiesa var apturēt šāda rīkojuma izpildi, piemēram, ja tas vajadzīgs, lai aizsargātu skartās personas leģitīmās intereses, jo īpaši, ja pastāv neatgriezeniska kaitējuma risks. Dalībvalstis varētu arī ar likumu paredzēt, ka pārsūdzībai ir apturošs efekts. Dalībvalstīm būtu jāspēj prasīt, ka īpašuma pārvaldības izmaksas jāiekasē no īpašuma īpašnieka vai faktiskā īpašnieka, piemēram, kā alternatīvu rīkojumam par iepriekšēju pārdošanu un galīgas notiesāšanas gadījumā.

- (44) Dalībvalstīm būtu jāizveido vai jānorīko viena vai vairākas kompetentās iestādes, kas darbosies kā aktīvu pārvaldības biroji nolūkā izveidot specializētas iestādes, kuru uzdevums ir pārvaldīt iesaldēto un konfiscēto īpašumu, lai lietderīgi pārvaldītu īpašumu, kas iesaldēts pirms konfiskācijas, un saglabātu tā vērtību, līdz tiek pieņemts galīgs lēmums par konfiskāciju un īpašumu atsavināšanu, pamatojoties uz šādu lēmumu. Neskarot dalībvalstu iekšējās administratīvās struktūras, aktīvu pārvaldības birojiem vajadzētu būt vai nu vienīgajai iestādei, kas pārvalda iesaldēto un konfiscēto īpašumu, vai arī būtu jāsniedz atbalsts decentralizētiem dalībniekiem saskaņā ar valsts pārvaldības sistēmām un jāatbalsta attiecīgās iestādes saistībā ar plānošanu. Šī direktīva nenosaka aktīvu pārvaldības biroju juridisko vai institucionālo raksturu un neskar dalībvalstu institucionālās sistēmas.
- (45) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ("Harta") un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (ECTK), kā tas interpretēts Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā. Šī direktīva būtu jāīsteno saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem.

- (46) Iesaldēšanas un konfiskācijas rīkojumi būtiski ietekmē aizdomās turēto un apsūdzēto personu tiesības, kā arī noteiktos gadījumos tādu trešo personu vai citu personu tiesības, pret kurām nav ierosināta kriminālvajāšana. Šajā direktīvā būtu jāparedz īpašas garantijas un tiesiskās aizsardzības līdzekļi, lai, īstenojot šo direktīvu, garantētu šādu personu pamattiesību aizsardzību saskaņā ar tiesībām uz taisnīgu tiesu, tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību un nevainīguma prezumpciju, kā noteikts Hartas 47. un 48. pantā.
- (47) Par iesaldēšanas, konfiskācijas un iepriekšējas pārdošanas rīkojumiem būtu bez liekas kavēšanās jāpaziņo skartajai personai. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt kompetentajām iestādēm tiesības izmeklēšanas vajadzību dēļ atlikt iesaldēšanas rīkojumu paziņošanu skartajai personai. Šādu rīkojumu paziņošanas mērķis *inter alia* ir ļaut skartajai personai tos apstrīdēt. Tādēļ šādā paziņojumā parasti būtu jānorāda attiecīgā rīkojuma iemesls(-i). Ja skartās personas atrašanās vieta nav zināma vai ja paziņošana katrai skartajai personai radītu nesamērīgu slogu kompetentajai iestādei, vajadzētu būt iespējai paziņot ar publisku paziņojumu.

- (48) Skartajai personai vajadzētu būt reālai iespējai apstrīdēt iesaldēšanas, konfiskācijas un iepriekšējas pārdošanas rīkojumus. Konfiskācijas rīkojumu gadījumā, ja pastāv visi noziedzīga nodarījuma elementi, bet nav iespējams pieņemt notiesājošu spriedumu, atbildētājam vajadzētu būt iespējai tikt uzklautam pirms rīkojuma izdošanas, ja tas ir iespējams. Konfiskācijas rīkojumu gadījumā, ievērojot noteikumus par paplašināto konfiskāciju un neizskaidrojamas bagātības konfiskāciju, lietas apstākļos, kurus skartā persona var apstrīdēt, apstrīdot konfiskācijas rīkojumu tiesā, būtu jāietver arī konkrēti fakti un pieejamie pierādījumi, uz kuru pamata attiecīgo īpašumu uzskata par īpašumu, kas iegūts noziedzīgas rīcības rezultātā.
- (49) Īstenojot šo direktīvu, dalībvalstis, pamatojoties uz attiecīgās atsevišķās lietas apstākļiem, var noteikt, ka ārkārtas apstākļos nebūtu jāizdod konfiskācijas rīkojums vai tā jāveic, ciktāl tā saskaņā ar valsts tiesību aktiem radītu nepamatotas grūtības attiecīgajai personai.
- (50) Lai gan dalībvalstīm ir pienākums nodrošināt, ka personām, kuru īpašumu skar šajā direktīvā paredzētie pasākumi, ir tiesības uz advokāta palīdzību visā iesaldēšanas un konfiskācijas procedūras laikā, šī direktīva neietekmē noteikumus, kas piemērojami bezmaksas juridiskās palīdzības sniegšanai.

- (51) Šī direktīva būtu jāīsteno, neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/64/ES¹⁵, 2012/13/ES¹⁶, 2012/29/ES¹⁷, 2013/48/ES¹⁸, 2014/60/ES¹⁹, (ES) 2016/343²⁰, (ES) 2016/800²¹ un (ES) 2016/1919²².

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/64/ES (2010. gada 20. oktobris) par tiesībām uz mutisko un rakstisko tulkojumu kriminālprocesā (OV L 280, 26.10.2010., 1. lpp.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/13/ES (2012. gada 22. maijs) par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā (OV L 142, 1.6.2012., 1. lpp.).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI (OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/48/ES (2013. gada 22. oktobris) par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm (OV L 294, 6.11.2013., 1. lpp.).

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/60/ES (2014. gada 15. maijs) par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 159, 28.5.2014., 1. lpp.).

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā (OV L 65, 11.3.2016., 1. lpp.).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/800 (2016. gada 11. maijs) par procesuālajām garantijām bērniem, kuri ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā (OV L 132, 21.5.2016., 1. lpp.).

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/1919 (2016. gada 26. oktobris) par juridisko palīdzību aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem kriminālprocesā un pieprasītajām personām Eiropas apcietināšanas ordera procesā (OV L 297, 4.11.2016., 1. lpp.).

- (52) Ir īpaši svarīgi, lai saistībā ar datu apstrādi saskaņā ar šo direktīvu tiktu nodrošināta Savienības tiesību aktos paredzētā personas datu aizsardzība. Tādēļ šīs direktīvas noteikumi būtu jāsaista ar Direktīvu (ES) 2016/680. Jo īpaši būtu jāprecizē, ka aktīvu atguves dienesti arī turpmāk apmainās tikai ar tādiem personas datiem, kas ietilpst Regulas (ES) 2016/794 II pielikuma B iedaļas 2. punktā uzskaitītajās datu kategorijās. Direktīvu (ES) 2016/680 piemēro personas datu apstrādei, ko šīs direktīvas nolūkos veic valstu kompetentās iestādes, jo īpaši aktīvu atguves dienesti.

- (53) Ir īpaši svarīgi, lai saistībā ar jebkuru informācijas apmaiņu saskaņā ar šo direktīvu tiktu nodrošināta Savienības tiesību aktos paredzētā personas datu aizsardzība. Tādēļ, ciktāl tas attiecas uz personas datu apstrādi nolūkā novērst, izmeklēt, atklāt noziedzīgus nodarījumus vai saukt pie atbildības par tiem vai nolūkā izpildīt kriminālsodus, saistībā ar pasākumiem, ko veic saskaņā ar šo direktīvu, ir piemērojami datu aizsardzības noteikumi, kuri ir izklāstīti Direktīvā (ES) 2016/680. Direktīva (ES) 2016/680 paredz noteikumus par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, atbilstīgi principiem, kas attiecas uz personas datu apstrādi, jo īpaši likumības, godprātības un pārredzamības, nolūka ierobežojuma, datu minimizēšanas, precizitātes, glabāšanas ierobežojuma, integritātes un konfidencialitātes, kā arī pārskatatbildības principiem. Attiecīgā gadījumā, jo īpaši ņemot vērā personas datu apstrādi, ko veic aktīvu pārvaldības biroji, lai pārvaldītu īpašumu, ir piemērojami Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/679²³ izklāstītie datu aizsardzības noteikumi.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

- (54) Lai aktīvu atgūšanas sistēma būtu iedarbīga, ir nepieciešami daudzu dažādu iestāžu saskaņoti centieni, tostarp no tiesībaizsardzības iestādēm, ieskaitot muitas iestādes, nodokļu iestādēm un nodokļu piedziņas iestādēm, ciktāl tās ir kompetentas aktīvu atgūšanas jomā, aktīvu atguves dienestiem, tiesu iestādēm un aktīvu pārvaldības iestādēm, arī aktīvu pārvaldības birojiem. Lai nodrošinātu visu kompetento iestāžu koordinētu rīcību, ir jāizstrādā stratēģiskāka pieeja aktīvu atgūšanai un jāveicina ciešāka sadarbība starp attiecīgajām iestādēm, kā arī jāiegūst skaidrs pārskats par aktīvu atgūšanas rezultātiem. Ir arī jānodrošina ciešāka un efektīvāka sadarbība starp aktīvu atguves dienestiem un aktīvu pārvaldības birojiem un to partneriem citās dalībvalstīs. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāpieņem un regulāri jāpārskata valsts stratēģija par aktīvu atgūšanu, lai vadītu darbības saistībā ar attiecīgo nozieguma rīku, noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai īpašuma finanšu izmeklēšanu, iesaldēšanu un konfiskāciju, pārvaldību un galīgu atsavināšanu. Dalībvalstis var lemt par piemērotu šādas stratēģijas formātu un ņemt vērā to konstitucionālo regulējumu. Ar šo direktīvu būtu jānosaka šādā stratēģijā iekļaujamie elementi, piemēram, visu aktīvu atgūšanā iesaistīto kompetento iestāžu uzdevumu un pienākumu apraksts un pasākumi koordinācijas un sadarbības nodrošināšanai starp tām, nenosakot konkrētu minētajā stratēģijā iekļaujamās informācijas veidu. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina kompetentajām iestādēm nepieciešamie resursi, lai tās varētu rezultatīvi pildīt savus uzdevumus. Kompetentās iestādes būtu jāsaprot kā iestādes, kurām uzticēts veikt uzdevumus, kas izklāstīti šajā direktīvā un saskaņā ar valsts sistēmu.

- (55) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka aktīvu pārvaldības biroji un attiecīgā gadījumā aktīvu atguves dienesti un citas kompetentās iestādes, kas veic uzdevumus, ievērojot šo direktīvu, var ātri iegūt informāciju, kas vajadzīga, lai efektīvi pārvaldītu iesaldēto un konfiscēto īpašumu. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāizveido efektīvi instrumenti, piemēram, viens vai vairāki reģistri īpašumam, kas iesaldēts un konfiscēts, ievērojot šo direktīvu.
- (56) Lai novērtētu aktīvu atgūšanas, pārvaldības un konfiskācijas sistēmas lietderību un efektivitāti, ir jāvāc un jāpublicē atbilstošu statistikas datu salīdzināms minimums par īpašuma iesaldēšanu, pārvaldību un konfiskāciju.
- (57) Lai atbalstītu Komisiju saistībā ar šīs direktīvas īstenošanu un veicinātu sadarbību starp aktīvu atguves dienestiem un aktīvu pārvaldības birojiem, kā arī apmainītos ar paraugpraksi, būtu jāizveido sadarbības tīkls aktīvu atgūšanai un konfiskācijai. Minētā tīkla sastāvā vajadzētu būt pārstāvjiem no aktīvu atguves dienestiem un aktīvu pārvaldības birojiem, un tas būtu jāvada Komisijai un attiecīgā gadījumā Eiropalam. Dalībai tīkla sanāksmēs Komisija varētu uzaicināt *Eurojust*, Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) un attiecīgā gadījumā Iestādes nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai (*AMLA*) pārstāvjus.

- (58) Organizētas noziedzīgas grupas darbojas pāri robežām un arvien vairāk iegūst īpašumu dalībvalstīs, kuras nav to pamata atrašanās vieta, un trešās valstīs. Ņemot vērā organizētās noziedzības starptautisko dimensiju, starptautiskā sadarbība ir ļoti svarīga, lai atgūtu peļņu un konfiscētu finanšu aktīvus, kas ļauj noziedzniekiem darboties. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka gan aktīvu atguves dienesti, gan aktīvu pārvaldības biroji, cik vien iespējams, sadarbojas ar partneriem trešās valstīs, lai izsekotu, identificētu un pārvaldītu nozieguma rīkus, noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu, kas ir vai var kļūt par iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmetu saistībā ar procesu krimināllietās vai par tādu var kļūt. Ir svarīgi, lai dalībvalstis izmantotu esošās sadarbības sistēmas, un tās tiek mudinātas izstrādāt vai pielāgot spēkā esošos divpusējos nolīgumus, pievienoties spēkā esošajām daudzpusējām konvencijām, vai, ja citas vienošanās nepastāv, slēgt jaunus divpusējus nolīgumus. Pasākumiem, kas veikti šajā sakarā, ir piemērojami Direktīvā (ES) 2016/680 un attiecīgā gadījumā Regulā (ES) 2016/679 izklāstītie datu aizsardzības noteikumi.

- (59) Aktīvu atguves dienestiem un aktīvu pārvaldības birojiem savas attiecīgās kompetences ietvaros un saskaņā ar piemērojamo tiesisko regulējumu būtu arī cieši jāsadarbojas ar Savienības struktūrām un aģentūrām, tostarp Eiropolu, *Eurojust* un *EPPO*, ciktāl tas ir nepieciešams, lai izsekotu un identificētu īpašumu pārrobežu izmeklēšanās, ko atbalsta Eiropols un *Eurojust*, vai *EPPO* veiktajās izmeklēšanās. Dalībvalstīm saskaņā ar to attiecīgajiem pienākumiem, kas noteikti Padomes Regulā (ES) 2017/1939²⁴, būtu jānodrošina, ka to aktīvu atguves dienesti pilda attiecīgos pienākumus, kas noteikti Regulā (ES) 2017/1939.
- (60) Lai nodrošinātu, ka pastāv vienota izpratne un minimāli standarti attiecībā uz aktīvu izsekošanu un identificēšanu, iesaldēšanu, konfiskāciju un pārvaldību, šajā direktīvā būtu jāparedz minimālie noteikumi attiecīgajiem pasākumiem, kā arī ar tiem saistītās garantijas. Minimālo noteikumu pieņemšana neliedz dalībvalstīm piešķirt plašākas pilnvaras aktīvu atguves dienestiem vai aktīvu pārvaldības birojiem vai paredzēt plašākus noteikumus par iesaldēšanu un konfiskāciju, vai paredzēt papildu garantijas saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar noteikumu, ka šādi valsts pasākumi un noteikumi neapdraud šīs direktīvas mērķi.

²⁴ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

- (61) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, uzlabot īpašuma konfiskāciju krimināllietās, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā ir paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (62) Tā kā ar šo direktīvu tiek noteikts visaptverošu noteikumu kopums, kas pārklātos ar jau spēkā esošajiem juridiskajiem instrumentiem, ar to attiecībā uz dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša, būtu jāaizstāj Padomes Vienotā rīcība 98/699/TI²⁵, Padomes Pamatlēmums 2001/500/TI²⁶, Pamatlēmums 2005/212/TI, Lēmums 2007/845/TI un Direktīva 2014/42/ES.
- (63) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.

²⁵ Padomes Vienotā rīcība 98/699/TI (1998. gada 3. decembris), kas pieņemta, pamatojoties uz K3. pantu Līgumā par Eiropas Savienību, par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un nozieguma rīku un nelikumīgi iegūtu līdzekļu identifikāciju, meklēšanu, iesaldēšanu, arestu un konfiskāciju (OV L 333, 9.12.1998., 1. lpp.).

²⁶ Padomes Pamatlēmums (2001. gada 26. jūnijs) par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un nozieguma rīku un noziedzīgi iegūto līdzekļu identifikāciju, meklēšanu, iesaldēšanu, arestēšanu un konfiskāciju (OV L 182, 5.7.2001., 1. lpp.).

- (64) Saskaņā ar 1. un 2. pantu un 4.a panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un šī direktīva tai nav saistoša un nav jāpieņem.
- (65) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725²⁷ 42. panta 1. un 2. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2022. gada 19. jūlijā sniedza atzinumu²⁸,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

²⁸ OV C 425, 8.11.2022., 2. lpp.

I nodaļa

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets

Šajā direktīvā ir paredzēti minimālie noteikumi par īpašuma izsekošanu un identificēšanu, iesaldēšanu, konfiskāciju un pārvaldību saistībā ar procesu krimināllietās.

Šo direktīvu piemēro, neskarot iesaldēšanas un konfiskācijas pasākumus saistībā ar tiesvedību civillietās vai administratīvajās lietās.

2. pants
Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro noziedzīgiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas:

- a) Pamatlēmums 2008/841/TI;
- b) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/541²⁹;
- c) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES³⁰;
- d) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/93/ES³¹;
- e) Padomes Pamatlēmums 2004/757/TI³²;

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/541 (2017. gada 15. marts) par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI (OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES (2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI (OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.).

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/93/ES (2011. gada 13. decembris) par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI (OV L 335, 17.12.2011., 1. lpp.).

³² Padomes Pamatlēmums 2004/757/TI (2004. gada 25. oktobris), ar ko paredz minimuma noteikumus par noziedzīgu darbību pazīmēm un sodiem narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības jomā (OV L 335, 11.11.2004., 8. lpp.).

- f) Konvencija, kas izstrādāta, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K3. panta 2. punkta c) apakšpunktu par cīņu pret korupciju, kurā iesaistītas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas,³³ un Padomes Pamatlēmums 2003/568/TI³⁴;
- g) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1673³⁵;
- h) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/713³⁶;
- i) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/62/ES³⁷;
- j) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/40/ES³⁸;

³³ OV C 195, 25.6.1997., 1. lpp.

³⁴ Padomes Pamatlēmums 2003/568/TI (2003. gada 22. jūlijs) par korupcijas apkarošanu privātajā sektorā (OV L 192, 31.7.2003., 54. lpp.).

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1673 (2018. gada 23. oktobris) par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu ar krimināltiesībām (OV L 284, 12.11.2018., 22. lpp.).

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/713 (2019. gada 17. aprīlis) par krāpšanas un viltošanas apkarošanu attiecībā uz bezskaidras naudas maksāšanas līdzekļiem un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/413/TI (OV L 123, 10.5.2019., 18. lpp.).

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/62/ES (2014. gada 15. maijs) par euro un citu valūtu krimināltiesisko aizsardzību pret viltošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2000/383/TI (OV L 151, 21.5.2014., 1. lpp.).

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/40/ES (2013. gada 12. augusts) par uzbrukumiem informācijas sistēmām, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2005/222/TI (OV L 218, 14.8.2013., 8. lpp.).

- k) Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību Protokols par šaujamieroču, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas nelegālas izgatavošanas un aprites apkarošanu³⁹;
 - l) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371⁴⁰;
 - m) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/99/EK⁴¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK⁴²;
 - n) Pamatlēmums 2002/946/TI un Padomes Direktīva 2002/90/EK;
 - o) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/57/ES⁴³;
 - p) Direktīva (ES) 2024/...⁺.
2. Šo direktīvu piemēro noziedzīgiem nodarījumiem, kā minēts Pamatlēmuma 2008/841/TI 1. panta 1) punktā, kas veikti noziedzīgas organizācijas ietvaros.

³⁹ OV L 89, 25.3.2014., 10. lpp.

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/99/ES (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību (OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.).

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un sodu, tostarp kriminālsodu, ieviešanu par nodarījumiem, kas saistīti ar piesārņojumu (OV L 255, 30.9.2005., 11. lpp.).

⁴³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/57/ES (2014. gada 16. aprīlis) par kriminālsodiem par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (tirgus ļaunprātīgas izmantošanas direktīva) (OV L 173, 12.6.2014., 179. lpp.).

⁺ OV: lūgums ievietot numuru direktīvai dokumentā PE-CONS 95/23 (2022/0398 (COD)).

3. Šo direktīvu piemēro jebkuriem noziedzīgiem nodarījumiem, kas noteikti citos Savienības tiesību aktos, ja šādos aktos ir paredzēts, ka šo direktīvu piemēro minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.
4. Šīs direktīvas II nodaļas noteikumus par nozieguma rīku, noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai īpašuma izsekošanu un identificēšanu piemēro visiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas definēti valsts tiesību aktos un kas sodāmi ar brīvības atņemšanu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura ilgums ir vismaz viens gads.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “noziedzīgi iegūti līdzekļi” ir jebkāds ekonomisks ieguvums, kas tieši vai netieši gūts, izdarot noziedzīgu nodarījumu; tas var būt jebkāda veida īpašums un ietver tiešu noziedzīgi iegūtu līdzekļu turpmāku atkārtotu ieguldīšanu vai pārveidošanu un jebkādas vērtīgus labumus;
- 2) “īpašums” ir jebkāds īpašums neatkarīgi no tā, vai tā ir ķermeniska vai bezķermeniska, kustama vai nekustama manta, tostarp kriptoaktīvi, un jebkāda veida juridiski dokumenti vai instrumenti, kas apliecina īpašumtiesības uz šo mantu vai cita veida tiesības uz to;
- 3) “nozieguma rīki” ir jebkāds īpašums, kurš jebkādā veidā, pilnīgi vai daļēji, tika izmantots vai kuru bija paredzēts izmantot, lai veiktu noziedzīgu nodarījumu;
- 4) “izsekošana un identificēšana” ir jebkura izmeklēšana, ko veic kompetentās iestādes, lai noteiktu nozieguma rīkus, noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu, kuri varētu būt iegūti noziedzīgu darbību rezultātā;
- 5) “iesaldēšana” ir pagaidu aizliegums nodot, iznīcināt, pārveidot, atsavināt vai pārvietot īpašumu vai īpašuma pagaidu uzraudzība vai kontrole;

- 6) “konfiskācija” ir īpašuma galīga atņemšana, ko tiesa norīkojusi saistībā ar noziedzīgu nodarījumu;
- 7) “noziedzīga organizācija” ir noziedzīga organizācija, kā definēts Pamatlēmuma 2008/841/TI 1. panta 1) punktā;
- 8) “cietušais” ir cietušais, kā definēts Direktīvas 2012/29/ES 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā, vai juridiska persona, kā definēts valsts tiesību aktos, kam nodarīts kaitējums vai ekonomisks zaudējums, kuru tieši izraisījis jebkāds nodarījums, uz ko attiecas šīs direktīvas darbības joma;
- 9) “faktiskais īpašnieks” ir faktiskais īpašnieks, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/849 3. panta 6. punktā;
- 10) “skartā persona” ir:
 - a) fiziska vai juridiska persona, pret kuru izdots iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojums;
 - b) fiziska vai juridiska persona, kurai pieder īpašums, uz ko attiecas iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojums;
 - c) trešā persona, kuras tiesības saistībā ar īpašumu, uz ko attiecas iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojums, ir tieši aizskartas ar šo rīkojumu; vai
 - d) fiziska vai juridiska persona, uz kuras īpašumu attiecas iepriekšēja pārdošana, ievērojot šīs direktīvas 21. pantu.

II nodaļa

Izsekošana un identificēšana

4. pants

Aktīvu izsekošanas izmeklēšana

1. Lai atvieglotu pārrobežu sadarbību, dalībvalstis veic pasākumus, kas dod iespēju ātri izsekot un identificēt nozieguma rīkus un noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu, kurš ir iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmets procesā krimināllietās vai par tādu var kļūt.
2. Šā panta 1. punktā minētais īpašums ietver arī īpašumu, kas ir iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmets vai par tādu var kļūt, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 10. panta 2. punktu.
3. Kompetentās iestādes nekavējoties veic aktīvu izsekošanas izmeklēšanu, ievērojot 1. punktu, ja tiek sākta izmeklēšana saistībā ar noziedzīgu nodarījumu, kas var radīt būtiskus ekonomiskus ieguvumus. Dalībvalstis var ierobežot šādas aktīvu izsekošanas izmeklēšanas darbības jomu, attiecinot to tikai uz tādu nodarījumu izmeklēšanu, kas varētu būt veikti noziedzīgas organizācijas ietvaros.

⁺ OV: lūgums ievietot dokumentā PE-CONS 95/23 (2022/0398 (COD)) iekļautās direktīvas numuru.

5. pants

Aktīvu atguves dienesti

1. Katra dalībvalsts izveido vismaz vienu aktīvu atguves dienestu, lai atvieglotu pārrobežu sadarbību saistībā ar aktīvu izsekošanas izmeklēšanu.
2. Aktīvu atguves dienestu uzdevumi ir šādi:
 - a) izsekot un identificēt nozieguma rīkus, noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu, ja tas nepieciešams, lai atbalstītu citas valsts kompetentās iestādes, kas ir atbildīgas par aktīvu izsekošanas izmeklēšanu, ievērojot 4. pantu, vai Eiropas Prokuratūru (*EPPO*);
 - b) izsekot un identificēt nozieguma rīkus, noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu, kas ir citas dalībvalsts kompetentās iestādes izdota iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmets vai par tādu var kļūt;
 - c) sadarboties un apmainīties ar informāciju ar aktīvu atguves dienestiem citās dalībvalstīs un *EPPO*, izsekojot un identificējot nozieguma rīkus, noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu, kas ir iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmets vai par tādu var kļūt.
3. Lai veiktu to uzdevumus, ievērojot 2. punkta b) apakšpunktu, aktīvu atguves dienestiem ir tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem pieprasīt attiecīgajām kompetentajām iestādēm sadarboties ar tiem, ja tas ir vajadzīgs nozieguma rīku, noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai īpašuma izsekošanai un identificēšanai;

4. Pēc valsts kompetento iestāžu pieprasījuma, balstoties uz norādēm un pamatotiem iemesliem uzskatīt, ka ir veikts Direktīvas 2024/...⁺ 3. pantā minētais noziedzīgais nodarījums, aktīvu atguves dienesti ir pilnvaroti izsekot un identificēt to personu un vienību īpašumu, uz kurām attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi, ja tas vajadzīgs, lai atvieglotu šīs direktīvas 2. panta 1. punkta p) apakšpunktā minēto noziedzīgo nodarījumu atklāšanu. Šādas pilnvaras neskar attiecīgos procedūras noteikumus un garantijas, kas noteiktas valsts procesuālajos tiesību aktos, tostarp noteikumus par kriminālprocesa uzsākšanu vai, ja vajadzīgs, prasību saņemt tiesas atļauju.

6. pants

Piekļuve informācijai

1. Dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu atguves dienestiem, lai tie varētu veikt 5. pantā minētos uzdevumus, ir piekļuve šajā pantā minētajai informācijai, ciktāl šāda informācija ir nepieciešama nozieguma rīku, noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai īpašuma izsekošanai un identificēšanai.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu atguves dienestiem ir tūlītēja un tieša piekļuve šādai informācijai ar noteikumu, ka šāda informācija tiek glabāta centralizētās vai savstarpēji savienotās publisko iestāžu datubāzēs vai reģistros:
 - a) valsts nekustamā īpašuma reģistri vai elektroniskās datu izguves sistēmas un zemes un kadastra reģistri;

⁺ OV: lūgums ievietot dokumentā PE-CONS 95/23 (2022/0398 (COD)) iekļautās direktīvas numuru.

- b) valsts pilsonības un fizisko personu iedzīvotāju reģistri;
 - c) valsts mehānisko transportlīdzekļu, gaisa kuģu un peldlīdzekļu reģistri;
 - d) komerciāli reģistri, tostarp uzņēmumu un sabiedrību reģistri;
 - e) valsts faktisko īpašnieku reģistri saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/849 un dati, kas pieejami, savstarpēji savienojot faktisko īpašnieku reģistrus saskaņā ar minēto direktīvu;
- f) centralizēti bankas kontu reģistri saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/1153.
3. Šā panta 1. punkta nolūkos dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu atguves dienesti var nekavējoties un tieši vai arī pēc pieprasījuma ātri iegūt šādu informāciju:
- a) fiskālie dati, tostarp nodokļu un ieņēmumu iestāžu rīcībā esošie dati;
 - b) valsts sociālā nodrošinājuma dati;
 - c) attiecīgā informācija, kas ir to iestāžu rīcībā, kuru kompetencē ir noziedzīgu nodarījumu novēršana, atklāšana, izmeklēšana vai kriminālvajāšana par tiem;
 - d) informācija par hipotēkām un aizdevumiem;
 - e) informācija, kas ietverta valstu valūtas datubāzēs un valūtas maiņas datubāzēs;
 - f) informācija par vērtspapīriem;

- g) muitas dati, tostarp skaidras naudas pārrobežu fiziski pārvedumi;
- h) informācija par sabiedrību gada finanšu pārskatiem;
- i) informāciju par elektroniskajiem pārvedumiem un kontu bilancēm;
- j) informācija par kryptoaktīvu kontiem un kryptoaktīvu pārvedumiem, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/1113⁴⁴ 3. pantā;
- k) saskaņā ar Savienības tiesību aktiem dati, kas tiek uzglabāti Vīzu informācijas sistēmā (VIS), Šengenas Informācijas sistēmā (*SIS II*), ieceļošanas/izceļošanas sistēmā (IIS), Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmā (*ETIAS*) un Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēmā par trešo valstu valstspiederīgajiem (*ECRIS-TCN*).

4. Ja 2. un 3. punktā minētā informācija netiek glabāta centralizētās vai savstarpēji savienotās publisko iestāžu datubāzēs vai reģistros, dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aktīvu atguves dienesti var ātri iegūt šo informāciju no attiecīgajām iestādēm ar citiem līdzekļiem racionālā un standartizētā veidā.

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1113 (2023. gada 31. maijs) par līdzekļu un konkrētu kryptoaktīvu pārvedumiem pievienoto informāciju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2015/849 (OV L 150, 9.6.2023., 1. lpp.).

5. Dalībvalstis var nolemt, ka attiecībā uz piekļuvi 3. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajai informācijai ir vajadzīgs pamatots pieprasījums un ka šādu pieprasījumu var noraidīt, ja prasītās informācijas sniegšana:
- a) apdraudētu notiekošas izmeklēšanas sekmīgu iznākumu;
 - b) būtu acīmredzami nesamērīga ar fiziskas vai juridiskas personas legītimajām interesēm attiecībā uz nolūkiem, kādiem piekļuve ir pieprasīta; vai
 - c) ietvertu informāciju, ko sniegusi cita dalībvalsts vai trešā valsts, un nav iespējams iegūt piekrišanu tās tālākai nosūtīšanai.
6. Piekļuve šajā pantā minētajai informācijai neskar valsts tiesību aktos noteiktās procesuālās garantijas, tostarp, ja vajadzīgs, prasību saņemt tiesas atļauju.

7. pants

Nosacījumi attiecībā uz aktīvu atguves dienestu piekļuvi informācijai

1. Informācijai, kas minēta 6. pantā, piekļūst tikai darbinieki, kas ir īpaši norīkoti un pilnvaroti piekļūt šādai informācijai, un tikai tad, ja tas ir vajadzīgs un samērīgs ar 5. pantā noteikto uzdevumu izpildi, katru gadījumu izvērtējot atsevišķi.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu atguves dienestu darbinieki ievēro noteikumus par konfidencialitāti un dienesta noslēpumu, kā paredzēts piemērojamajos valsts tiesību aktos, kā arī Savienības datu aizsardzības *acquis*. Dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu atguves dienestu darbiniekiem ir nepieciešamās specializētās prasmes un iemaņas savu pienākumu rezultatīvai izpildei.
3. Lai aktīvu atguves dienesti varētu piekļūt 6. pantā minētajai informācijai un veikt tās meklēšanu, dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviesti atbilstoši tehniski un organizatoriski pasākumi, ar ko nodrošina datu apstrādes riskam atbilstošu drošības līmeni.

8. pants

Aktīvu atguves dienestu veiktās piekļuves un meklēšanas uzraudzība

Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/680 25. pantu tiek veikti ieraksti par piekļuves un meklēšanas darbībām, ko aktīvu atguves dienesti veic saskaņā ar šo direktīvu.

9. pants
Informācijas apmaiņa

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka to aktīvu atguves dienesti pēc citas dalībvalsts aktīvu atguves dienesta pieprasījuma sniedz visu informāciju, kurai minētajiem aktīvu atguves dienestiem ir piekļuve un kura vajadzīga minēto informāciju pieprasījušā aktīvu atguves dienesta uzdevumu veikšanai, ievērojot 5. pantu (“pieprasījumu iesniedzošais aktīvu atguves dienests”). Ir iespējams sniegt tikai tās personas datu kategorijas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2016/794 II pielikuma B iedaļas 2. punktā, izņemot kriminālistikā lietojamu identifikācijas informāciju, kas uzskaitīta minētā pielikuma B iedaļas 2. punkta c) apakšpunkta v) punktu.

Visus sniedzamos personas datus nosaka katrā gadījumā atsevišķi, ņemot vērā to, kas ir nepieciešams uzdevumu veikšanai, ievērojot 5. pantu, un saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/680.

2. Iesniedzot pieprasījumu, ievērojot 1. punktu, pieprasījumu iesniedzošais aktīvu atguves dienests pēc iespējas precīzi norāda:
 - a) pieprasījuma priekšmetu;
 - b) pieprasījuma iemeslus, tostarp pieprasītās informācijas nozīmi attiecīgā īpašuma izsekošanā un identificēšanā;
 - c) tiesvedības raksturu;

- d) tā noziedzīgā nodarījuma veidu, uz kuru attiecas pieprasījums;
- e) saikni starp tiesvedības un dalībvalsti, kurā atrodas pieprasījumu saņēmušais aktīvu atguves dienests;
- f) sīkāku informāciju par īpašumu, pret kuru vērstas darbības vai kurš tiek meklēts, piemēram, par bankas kontiem, nekustamo īpašumu, transportlīdzekļiem, kuģošanas līdzekļiem, gaisa kuģiem, uzņēmumiem un citu vērtīgu īpašumu;
- g) ja nepieciešams, lai identificētu fiziskās vai juridiskās personas, par kuru iesaisti pastāv aizdomas, jebkādu personu apliecinošu dokumentu, ja tāds ir pieejama, sīkākas ziņas, piemēram, attiecīgā gadījumā, to vārds, uzvārds / nosaukums(-i), valstspiederība, dzīvesvieta, valsts identifikācijas numurs vai sociālā nodrošinājuma numurs, adrese, dzimšanas datums un vieta, reģistrācijas datums, iedibinājuma valsts, akcionāri, galvenā mītne un meitasuzņēmumi;
- h) attiecīgā gadījumā pieprasījuma steidzamības iemeslus.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, ar ko to aktīvu atguves dienestiem dod iespēju sniegt informāciju aktīvu atguves dienestiem citā dalībvalstī bez attiecīga pieprasījuma, ja minētajiem dienestiem ir zināma tāda informācija par nozieguma rīkiem, noziedzīgi iegūtiem līdzekļiem vai īpašumu, ko tie uzskata par vajadzīgu minētās citas dalībvalsts aktīvu atguves dienesta uzdevumu veikšanai, ievērojot 5. pantu. Sniedzot šādu informāciju, aktīvu atguves dienesti izklāsta iemeslus, kādēļ tiek uzskatīts, ka sniegtā informācija ir nepieciešama.

4. Ja vien aktīvu atguves dienests, kurš sniedz informāciju, ievērojot 1. vai 3. punktu, nav norādījis citādi, sniegto informāciju var iesniegt kā pierādījumu dalībvalsts tiesā vai kompetentajā iestādē dalībvalstī, kurā atrodas minēto informāciju saņēmušais aktīvu atguves dienests, saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām, tostarp procesuālajiem noteikumiem par pierādījumu pieņemamību procesā krimināllietās saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un dalībvalstu pienākumiem, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu atguves dienestiem ir tieša piekļuve drošas informācijas apmaiņas tīkla lietojumprogrammai (*SIENA*) un ka tie izmanto īpašus *SIENA* aktīvu atguves dienestiem izveidotus laukus, kas atbilst 2. punktā prasītajai informācijai, vai, ja vajadzīgs izņēmuma gadījumā, citus drošus kanālus informācijas apmaiņai, ievērojot šo pantu.
6. Aktīvu atguves dienesti var atteikties sniegt informāciju pieprasījumu iesniedzošajam aktīvu atguves dienestam, ja ir faktiski iemesli uzskatīt, ka informācijas sniegšana varētu:
 - a) kaitēt tās dalībvalsts valsts drošības pamatinteresēm, kurā atrodas pieprasījumu saņēmušais aktīvu atguves dienests;
 - b) apdraudēt notiekošu izmeklēšanu vai kriminālizlūkošanas operāciju vai radīt tiešus draudus personas dzīvībai vai fiziskajai neaizskaramībai; vai
 - c) būt acīmredzami neproporcionāla vai nesvarīga nolūkiem, kuru dēļ tā ir pieprasīta.

7. Ja aktīvu atguves dienests, ievērojot 6. punktu, atsakās sniegt informāciju pieprasījumu iesniedzošajam aktīvu atguves dienestam, dalībvalsts, kurā atrodas pieprasījumu saņēmušais aktīvu atguves dienests, veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek norādīti atteikuma iemesli un ka iepriekš notiek apspriešanās ar pieprasījumu iesniedzošo aktīvu atguves dienestu. Atteikumi ietekmē tikai to pieprasītās informācijas daļu, uz kuru attiecas 6. punktā minētie iemesli, un attiecīgā gadījumā neietekmē pienākumu sniegt minētās informācijas citas daļas saskaņā ar šo direktīvu.

10. pants

Informācijas sniegšanas termiņi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu atguves dienesti uz informācijas pieprasījumiem, kas veikti, ievērojot 9. panta 1. punktu, atbild pēc iespējas drīz un jebkurā gadījumā šādos termiņos:
- a) septiņās kalendārajās dienās – attiecībā uz visiem pieprasījumiem, kas nav steidzami;
 - b) astoņās stundās – attiecībā uz steidzamiem pieprasījumiem saistībā ar 6. panta 1. punktā minēto informāciju, kas tiek glabāta datubāzēs un reģistros, kuriem minētajiem aktīvu atguves dienestiem ir tieša piekļuve;
 - c) trīs kalendārās dienās – attiecībā uz steidzamiem pieprasījumiem saistībā ar informāciju, kurai minētajiem aktīvu atguves dienestiem nav tiešas piekļuves.

2. Ja informācija, kas pieprasīta, ievērojot 1. punkta b) apakšpunktu, nav tieši pieejama vai ja pieprasījums, kas veikts, ievērojot 1. punkta a) apakšpunktu, rada nesamērīgu slogu pieprasījumu saņēmušajam aktīvu atguves dienestam, minētais aktīvu atguves dienests var atlikt informācijas sniegšanu. Šādā gadījumā pieprasījumu saņēmušais aktīvu atguves dienests nekavējoties informē pieprasījumu iesniedzošo aktīvu atguves dienestu par šādu atlikšanu un sniedz pieprasīto informāciju pēc iespējas drīz un septiņās dienās pēc sākotnējā termiņa, kas noteikts, ievērojot 1. punkta a) apakšpunktu, vai trijās dienās pēc sākotnējā termiņa, kas noteikts, ievērojot 1. punkta b) un c) apakšpunktu.
3. Šā panta 1. punktā noteiktie termiņi sākas, tiklīdz ir saņemts informācijas pieprasījums.

III nodaļa

Iesaldēšana un konfiskācija

11. pants

Iesaldēšana

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, ar ko dod iespēju veikt īpašuma iesaldēšanu, kas nepieciešama minētā īpašuma iespējamai konfiskācijai saskaņā ar 12. līdz 16. pantu. Iesaldēšanas pasākumi sastāv no iesaldēšanas rīkojumiem un tūlītējas rīcības.
2. Tūlītēju rīcību veic, kad tas nepieciešams, lai saglabātu īpašumu, līdz brīdim, kad tiek izdots iesaldēšanas rīkojums. Ja tūlītēja rīcība nav iesaldēšanas rīkojuma formā, dalībvalstis ierobežo minētās tūlītējās rīcības pagaidu derīgumu.
3. Neskarot citu kompetento iestāžu pilnvaras, dalībvalstis dod iespēju aktīvu atguves dienestiem veikt tūlītēju rīcību, ievērojot 2. punktu, ja pastāv tiešs risks, ka īpašums, ko minētie dienesti ir izsekojuši un identificējuši, pildot savus uzdevumus, ievērojot 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu, pazūd. Šādas tūlītēja rīcības ilgums nepārsniedz septiņas darbdienu.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka iesaldēšanas pasākumus veic tikai kompetenta iestāde un ka šādu pasākumu pamatojums ir izklāstīts attiecīgajā lēmumā vai norādīts lietas materiālos, ja iesaldēšanas pasākums nav noformēts ar rakstisku rīkojumu.

5. Iesaldēšanas rīkojums paliek spēkā tikai tik ilgi, cik tas ir nepieciešams nolūkā saglabāt īpašumu, lai to, iespējams, vēlāk konfiscētu. Ja iesaldēts īpašums pēc tam netiek konfiscēts, to bez liekas kavēšanās atbrīvo no iesaldēšanas. Nosacījumus vai procesuālos noteikumus par šāda īpašuma atbrīvošanas no iesaldēšanas nosaka valsts tiesību aktos.

12. pants

Konfiskācija

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, ar ko dod iespēju pilnībā vai daļēji konfiscēt nozieguma rīkus un noziedzīgi iegūtus līdzekļus, kas gūti no noziedzīga nodarījuma, ņemot vērā galīgu notiesājošu spriedumu, kurš varētu būt pieņemts arī *in absentia* tiesas procesā.
2. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, ar ko dod iespēju konfiscēt īpašumu, kura vērtība atbilst tādu nozieguma rīku vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu vērtībai, kas gūti no noziedzīga nodarījuma, ņemot vērā galīgu notiesājošu spriedumu, kurš varētu būt pieņemts arī *in absentia* tiesas procesā. Šāda konfiskācija var būt konfiskācijas papildu pasākums vai alternatīva tai, ievērojot 1. punktu.

13. pants

Konfiskācija, ko piemēro trešai personai

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, ar ko dod iespēju konfiscēt noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai citu īpašumu, kura vērtība atbilst noziedzīgi iegūtiem līdzekļiem, ko aizdomās turētā vai apsūdzētā persona tieši vai netieši nodevusi trešām personām vai ko trešās personas ieguvušas no aizdomās turētās vai apsūdzētās personas.

Pirmajā daļā minēto noziedzīgi iegūto līdzekļu vai cita īpašuma konfiskācija ir iespējama, ja valsts tiesa, pamatojoties uz konkrētiem faktiem un lietas apstākļiem, ir konstatējusi, ka attiecīgās trešās personas zināja vai tām vajadzēja zināt, ka nodošanas vai iegūšanas mērķis bija izvairīties no konfiskācijas. Minētie fakti un apstākļi ietver šādus:

- a) nodošana vai iegūšana ir veikta bez maksas vai apmaiņā pret summu, kas ir acīmredzami nesamērīga ar īpašuma tirgus vērtību; vai
 - b) īpašums ir nodots cieši saistītām personām, bet to joprojām faktiski kontrolē aizdomās turētā vai apsūdzētā persona.
2. Šā panta 1. punkts neskar *bona fide* trešo personu tiesības.

14. pants
Paplašinātā konfiskācija

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, ar ko dod iespēju pilnībā vai daļēji konfiscēt īpašumu, kas pieder personai, kura notiesāta par noziedzīgu nodarījumu, ja veiktais nodarījums var tieši vai netieši radīt ekonomiskus ieguvumus un ja valsts tiesa ir pārliecinājusies, ka īpašums ir iegūts noziedzīgas rīcības rezultātā.
2. Nosakot, vai attiecīgais īpašums ir iegūts noziedzīgas rīcības rezultātā, ņem vērā visus lietas apstākļus, tostarp konkrētus faktus un pieejamos pierādījumus, piemēram, to, ka īpašuma vērtība nav samērīga ar notiesātās personas likumīgajiem ienākumiem.
3. Šajā pantā jēdziens “noziedzīgs nodarījums” ietver vismaz 2. panta 1. līdz 3. punktā uzskaitītos nodarījumus, ja par šādiem nodarījumiem paredzēts brīvības atņemšanas sods, kura maksimālais ilgums ir vismaz četri gadi.

15. pants

Konfiskācija bez notiesājoša sprieduma

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, ar ko dod iespēju saskaņā ar šā panta 2. punktā izklāstītajiem nosacījumiem konfiscēt 12. pantā minētos nozieguma rīkus, noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu vai trešām personām nodotus noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu, kā norādīts 13. pantā, ja ir uzsākts kriminālprocess, bet to nevar turpināt viena vai vairāku šādu apstākļu dēļ:
 - a) aizdomās turētās vai apsūdzētās personas slimība;
 - b) aizdomās turētās vai apsūdzētās personas aizbēgšana;
 - c) aizdomās turētās vai apsūdzētās personas nāve;
 - d) valsts tiesību aktos noteiktais noilguma termiņš attiecīgajam noziedzīgajam nodarījumam ir mazāks par 15 gadiem un ir beidzies pēc kriminālprocesa uzsākšanas.
2. Konfiskācija bez iepriekšējas notiesāšanas saskaņā ar šo pantu attiecas tikai uz lietām, kurās, ja nepastāv 1. punktā minētie apstākļi, būtu bijis iespējams, ka attiecīgais kriminālprocess beigtos ar notiesājošu spriedumu vismaz par noziedzīgiem nodarījumiem, kas tieši vai netieši var radīt būtisku ekonomisku ieguvumu, un kurās valsts tiesa ir pārliecinājusies, ka konfiscējamie nozieguma rīki, noziedzīgi iegūtie līdzekļi vai īpašums ir iegūti no attiecīgā noziedzīgā nodarījuma vai ir tieši vai netieši saistīti ar to.

16. pants

Ar noziedzīgu rīcību saistītas neizskaidrojamas bagātības konfiskācija

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, ar ko gadījumos, kad saskaņā ar valsts tiesību aktiem nevar piemērot 12. līdz 15. pantā minētos konfiskācijas pasākumus, dod iespēju konfiscēt īpašumu, kas identificēts ar noziedzīgu nodarījumu saistītas izmeklēšanas ietvaros, ar noteikumu valsts tiesa ir pārliecinājusies, ka identificētais īpašums ir iegūts noziedzīgas organizācijas ietvaros veiktas noziedzīgas rīcības rezultātā un ka šāda rīcība var tieši vai netieši radīt būtisku ekonomisku labumu.
2. Nosakot, vai 1. punktā minētais īpašums būtu jākonfiscē, ņem vērā visus lietas apstākļus, tostarp pieejamos pierādījumus un konkrētus faktus, kuri var ietvert:
 - a) to, ka īpašuma vērtība ir būtiski nesamērīga ar skartās personas likumīgajiem ienākumiem;
 - b) to, ka īpašumam nav ticama likumīga avota;
 - c) to, ka skartā persona ir saistīta ar personām, kurām ir saikne ar noziedzīgu organizāciju.
3. Šā panta 1. punkts neskar *bona fide* trešo personu tiesības.

4. Šajā pantā jēdziens “noziedzīgs nodarījums” ietver 2. panta 1. līdz 3. punktā minētos nodarījumus, ja par šādiem nodarījumiem paredzēts brīvības atņemšanas sods, kura maksimālais ilgums ir vismaz četri gadi.
5. Dalībvalstis var noteikt, ka neizskaidrotas bagātības konfiskāciju saskaņā ar šo pantu veic tikai tad, ja konfiscējamais īpašums iepriekš ir bijis iesaldēts tādas izmeklēšanas ietvaros, kas saistīta ar noziedzīgu nodarījumu, kas veikts noziedzīgas organizācijas ietvaros.

17. pants

Faktiska konfiskācija un izpilde

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, ar ko dod iespēju izsekot un identificēt iesaldējamo un konfiscējamo īpašumu pat pēc galīga notiesājošā sprieduma par noziedzīgo nodarījumu vai pēc konfiskācijas tiesvedības, piemērojot 15. un 16. pantu.
2. Šā panta 1. punkta nolūkā dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes var izmantot izsekošanas un identifikācijas rīkus, kuri ir tikpat efektīvi kā tie, kas pieejami aktīvu izsekošanai un iesaldēšanai saskaņā ar šīs direktīvas II nodaļu.
3. Dalībvalstis var noslēgt izmaksu dalīšanas nolīgumus ar citām dalībvalstīm attiecībā uz iesaldēšanas un konfiskācijas rīkojumu izpildi.

18. pants

Kompensācija cietušajiem

1. Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad noziedzīga nodarījuma rezultātā cietušajam ir prasījumi pret personu, uz kuru attiecas šajā direktīvā paredzētais konfiskācijas pasākums, šādi prasījumi tiek ņemti vērā attiecīgajā aktīvu izsekošanas, iesaldēšanas un konfiskācijas procesā.
2. Dalībvalstis dod iespēju kompetentajām iestādēm, kuras ir atbildīgas par aktīvu izsekošanas izmeklēšanu, ievērojot 4. pantu, pēc pieprasījuma sniegt iestādēm, kas ir atbildīgas par to, lai lemtu par restitūcijas un kompensācijas prasījumiem vai par šādu lēmumu izpildi, jebkādu informāciju par identificētajiem aktīviem, kas var būt būtiska šādu prasījumu nolūkos. Dalībvalstis var arī dot iespēju kompetentajām iestādēm, kuras ir atbildīgas par aktīvu izsekošanas izmeklēšanu, ievērojot 4. pantu, sniegt šādu informāciju pat bez šāda pieprasījuma.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu atguves dienesti var izsekot un identificēt nozieguma rīkus un noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu, kas ir lēmuma par īpašuma kompensāciju vai restitūciju cietušajam priekšmets vai par tādu var kļūt, vismaz tad, ja aktīvu atguves dienesti rīkojas pārrobežu lietās saskaņā ar 5. panta 2. punkta b) apakšpunktu un ja lēmumu kriminālprocesā ir pieņēmusi citas dalībvalsts tiesa, kurai ir kompetence krimināllietās.

4. Ja cietušajam ir tiesības uz tāda īpašuma restitūciju, uz kuru attiecas vai kuram var tikt piemērots šajā direktīvā paredzētais konfiskācijas pasākums, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus attiecīgā īpašuma restitūcijai cietušajam saskaņā ar Direktīvas 2012/29/ES 15. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.
5. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šajā direktīvā paredzēto konfiskācijas pasākumu izpilde neskar cietušo tiesības saņemt kompensāciju. Dalībvalstis var nolemt ierobežot šādus pasākumus, attiecinot tos tikai uz situācijām, kad likumpārkāpēja likumīgie aktīvi nav pietiekami, lai segtu kopējo kompensācijas summu.

19. pants

Konfiscētā īpašuma turpmāka izmantošana

1. Dalībvalstis tiek mudinātas veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu iespēju attiecīgā gadījumā izmantot konfiscēto īpašumu sabiedrības interesēs vai sociāliem mērķiem.
2. Neskarot piemērojamās starptautiskās tiesības, dalībvalstis var izmantot saistībā ar Direktīvā (ES) 2024/...⁺ minētajiem nodarījumiem konfiscētos nozieguma rīkus, noziedzīgi iegūtos līdzekļus vai īpašumu, lai ieguldītu mehānismos tādu trešo valstu atbalstam, kuras skārušas situācijas, uz kurām reaģējot, tika pieņemti Savienības ierobežojošie pasākumi, jo īpaši agresijas kara gadījumā. Komisija var sniegt norādījumus par minētā ieguldījuma veikšanu.

⁺ OV: lūgums ievietot dokumentā PE-CONS 95/23 (2022/0398 (COD)) iekļautās direktīvas numuru.

IV nodaļa

Pārvaldība

20. pants

Aktīvu pārvaldība un plānošana

1. Dalībvalstis pieņem atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu tādu vienību, piemēram, uzņēmumu, efektīvu pārvaldību, kuras ir jāsaglabā, piemēram, kā darbību turpinoši uzņēmumi.
2. Dalībvalstis tiek mudinātas veikt atbilstīgus pasākumus, lai nepieļautu, ka īpašuma atsavināšanas laikā, kas notiek, pamatojoties uz konfiskācijas rīkojumu, īpašumu iegūst personas, kas notiesātas kriminālprocesā, kurā īpašums tika iesaldēts.
3. Dalībvalstis nodrošina iesaldētā un konfiscētā īpašuma efektīvu pārvaldību līdz tā atsavināšanai, pamatojoties uz galīgu konfiskācijas rīkojumu.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad tas ir pamatoti īpašuma veida dēļ, kompetentās iestādes, kas ir atbildīgas par iesaldētā īpašuma pārvaldību, novērtē īpašuma, kurš var kļūt par konfiskācijas rīkojuma priekšmetu, īpašos apstākļus, lai līdz minimumam samazinātu tā aplēstās pārvaldības izmaksas un saglabātu šāda īpašuma vērtību līdz tā atsavināšanai. Šādu novērtējumu veic, sagatavojot iesaldēšanas rīkojumu vai, vēlākais, bez liekas kavēšanās pēc iesaldēšanas rīkojuma izpildes.

5. Dalībvalstis var prasīt, lai iesaldētā īpašuma pārvaldības izmaksas vismaz daļēji sedz faktiskais īpašnieks.

21. pants

Iepriekšēja pārdošana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka īpašumu, kurš ir iesaldēšanas rīkojuma priekšmets, var nodot vai pārdot pirms galīga konfiskācijas rīkojuma vienos vai vairākos no šādiem apstākļiem:
- a) īpašums, kam piemēro iesaldēšanu, ātri bojājas, vai tā vērtība strauji samazinās;
 - b) īpašuma glabāšanas vai uzturēšanas izmaksas ir nesamērīgas ar tā tirgus vērtību;
 - c) īpašuma pārvaldībai ir nepieciešami īpaši apstākļi un speciālas zināšanas, kas nav viegli pieejamas.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka, izdodot rīkojumu par iepriekšēju pārdošanu, tiek ņemtas vērā skartās personas intereses, tostarp tas, vai pārdodamais īpašums ir viegli aizstājams. Izņemot gadījumus, kad skartā persona ir aizbēgusi vai nav atrodama, dalībvalstis nodrošina, ka pirms pārdošanas skartā persona tiek informēta un, izņemot steidzamus gadījumus, tai tiek dota iespēja tikt uzklausītai. Skartajai personai tiek dota iespēja pieprasīt īpašuma pārdošanu.

3. Ieņēmumus no iepriekšējas pārdošanas aizsargā līdz tam, kad tiek pieņemts tiesas lēmums par konfiskāciju.

22. pants

Aktīvu pārvaldības biroji

1. Katra dalībvalsts izveido vai norīko vismaz vienu kompetento iestādi, kas veic aktīvu pārvaldības biroja pienākumus iesaldētā un konfiscētā īpašuma pārvaldībai līdz minētā īpašuma atsavināšanai, pamatojoties uz galīgu konfiskācijas rīkojumu.
2. Aktīvu pārvaldības biroju uzdevumi ir šādi:
 - a) nodrošināt iesaldētā un konfiscētā īpašuma efektīvu pārvaldību, vai nu iesaldēto un konfiscēto īpašumu pārvaldot tieši, vai arī sniedzot atbalstu un speciālās zināšanas citām kompetentajām iestādēm, kas ir atbildīgas par iesaldētā un konfiscētā īpašuma pārvaldību un plānošanu saskaņā ar 20. panta 4. punktu;
 - b) sadarboties ar citām kompetentajām iestādēm, kas, ievērojot šo direktīvu ir atbildīgas par īpašuma izsekošanu un identificēšanu, iesaldēšanu un konfiskāciju;
 - c) sadarboties ar citām kompetentajām iestādēm, kas ir atbildīgas par iesaldētā un konfiscētā īpašuma pārvaldību pārrobežu lietās.

V nodaļa

Garantijas

23. pants

Pienākums informēt skartās personas

Dalībvalstis nodrošina, ka par iesaldēšanas rīkojumiem, kas minēti 11. pantā, konfiskācijas rīkojumiem, kas minēti 12. līdz 16. pantā, un pārdošanas rīkojumiem, ievērojot 21. pantu, bez liekas kavēšanās paziņo skartajai personai. Šādos rīkojumos norāda pasākuma iemeslus, kā arī tiesības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus, kas minētajai skartajai personai ir pieejami, ievērojot 24. pantu. Dalībvalstis kompetentajām iestādēm var paredzēt tiesības atlikt iesaldēšanas rīkojumu paziņošanu skartajai personai uz laiku, kamēr tas ir nepieciešams, lai neapdraudētu kriminālizmeklēšanu.

24. pants

Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka personām, kuras skar iesaldēšanas rīkojumi, ievērojot 11. pantu, un konfiskācijas rīkojumi, ievērojot 12. līdz 16. pantu, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, lai saglabātu savas tiesības.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka skartajām personām, kuras ir aizdomās turētās vai apsūdzētās personas, vai personām, kuras skar konfiskācija, ievērojot 16. pantu, tiek garantētas tiesības uz aizstāvību, tostarp tiesības piekļūt lietas materiāliem, tiesības tikt uzklautām par tiesiskiem un faktiskiem jautājumiem un atbilstīgā gadījumā tiesības uz mutisko un rakstisko tulkojumu.

Dalībvalstis var paredzēt, ka pirmajā daļā minētās tiesības ir arī citām skartajām personām. Dalībvalstis nodrošina, ka šādām citām skartajām personām arī ir tiesības piekļūt lietas materiāliem un tiesības tikt uzklautām par tiesiskiem un faktiskiem jautājumiem, kā arī jebkuras citas procesuālās tiesības, kas ir vajadzīgas, lai efektīvi īstenotu viņu tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību. Tiesības piekļūt lietas materiāliem var attiekties tikai uz dokumentiem, kas saistīti ar iesaldēšanas vai konfiskācijas pasākumu, ar noteikumu, ka skartajām personām ir piekļuve dokumentiem, kas vajadzīgi, lai īstenotu savas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību.

3. Dalībvalstis personai, kuras īpašums tiek skarts, nodrošina reālu iespēju pārsūdzēt tiesā atbilstīgi 11. pantam izdoto iesaldēšanas rīkojumu saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām. Ja iesaldēšanas rīkojumu ir izdevusi kompetentā iestāde, kas nav tiesu iestāde, ar valsts tiesību aktiem var paredzēt, ka šāds rīkojums vispirms ir jāiesniedz apstiprināšanai vai pārskatīšanai tiesu iestādē, pirms to var apstrīdēt tiesā.
4. Ja aizdomās turētā vai apsūdzētā persona ir aizbēgusi, dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu reālu iespēju izmantot tiesības apstrīdēt konfiskācijas rīkojumu, un pieprasa, lai attiecīgā persona tiktu uzaicināta piedalīties konfiskācijas procesā vai lai tiktu pieliktas pienācīgas pūles, lai minēto personu informētu par šādu procesu.

5. Dalībvalstis personai, kuras īpašums tiek skarts, nodrošina reālu iespēju saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām tiesā apstrīdēt konfiskācijas rīkojumu, ievērojot 12. līdz 16. pantu, tostarp attiecīgos lietas apstākļus un pieejamos pierādījumus, uz kuriem ir balstīti konstatējumi.
6. Dalībvalstis nodrošina skartajai personai reālu iespēju apstrīdēt rīkojumu par iepriekšēju pārdošanu, ievērojot 21. pantu, un piešķir skartajai personai visas procesuālās tiesības, kas vajadzīgas, lai tā varētu izmantot savas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību. Dalībvalstis paredz iespēju, ka tiesa var apturēt šāda pārdošanas rīkojuma izpildi, ja pretējā gadījumā skartajai personai tiktu nodarīts neatgriezenisks kaitējums.
7. Trešās personas ir tiesīgas pretendēt uz īpašuma tiesībām vai citām ar īpašumu saistītām tiesībām, tostarp 13. pantā minētajos gadījumos.
8. Personām, kuras skar šajā direktīvā paredzētie pasākumi, ir tiesības uz advokāta palīdzību visā iesaldēšanas un konfiskācijas procesa laikā. Par šīm tiesībām attiecīgās personas tiek informētas.

VI nodaļa

Aktīvu atgūšanas stratēģiskais regulējums

25. pants

Valsts stratēģija aktīvu atgūšanai

1. Dalībvalstis līdz ... [seši mēneši no šīs direktīvas transponēšanas termiņa beigām] pieņem valsts stratēģiju aktīvu atgūšanai un regulāri, bet ne retāk kā reizi piecos gados, to atjaunina.
2. Stratēģijā, kas minēta 1. punktā, iekļauj:
 - a) elementus attiecībā uz valsts politikas prioritātēm šajā jomā un mērķus un pasākumus to sasniegšanai;
 - b) kompetento iestāžu lomu un pienākumus, tostarp koordinācijas un savstarpējās sadarbības mehānismus;
 - c) resursus;
 - d) apmācību;
 - e) pasākumus, kas attiecīgā gadījumā jāveic attiecībā uz konfiscēto aktīvu izmantošanu sabiedrības interesēs vai sociāliem mērķiem;

- f) darbības, kas jāveic attiecībā uz sadarbību ar trešām valstīm;
 - g) regulāras rezultātu izvērtēšanas mehānismus.
3. Savas stratēģijas un to atjauninājumus dalībvalstis paziņo Komisijai trijos mēnešos pēc to pieņemšanas.

26. pants

Resursi

Dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu atguves dienestiem un aktīvu pārvaldības birojiem, kas veic uzdevumus, ievērojot šo direktīvu, ir pienācīgi kvalificēti darbinieki un atbilstoši finanšu, tehniskie un tehnoloģiskie resursi, kas vajadzīgi, lai rezultatīvi veiktu savas funkcijas saistībā ar šīs direktīvas īstenošanu. Neskarot tiesu iestāžu neatkarību un atšķirības tiesu iestāžu organizācijā Savienībā, dalībvalstis nodrošina, ka darbiniekiem, kuri iesaistīti aktīvu identificēšanā, izsekošanā, atgūšanā un konfiscēšanā, ir pieejama specializēta apmācība un apmaiņa ar paraugpraksi.

27. pants

Iesaldētā un konfiscētā īpašuma efektīva pārvaldība

1. Lai pārvaldītu iesaldēto un konfiscēto īpašumu, dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu pārvaldības biroji un attiecīgā gadījumā aktīvu atguves dienesti, kā arī citas kompetentās iestādes, kas veic uzdevumus, ievērojot šo direktīvu, var ātri iegūt informāciju par iesaldēto un konfiscēto īpašumu, kas jāpārvalda saskaņā ar šo direktīvu. Šajā nolūkā dalībvalstis izveido efektīvus instrumentus iesaldētā vai konfiscētā īpašuma pārvaldībai, piemēram, vienu centrālo reģistru vai citus reģistrus īpašumam, kas iesaldēts un konfiscēts, ievērojot šo direktīvu.
2. Šā panta 1. punkta nolūkos dalībvalstis nodrošina, ka ir iespējams iegūt informāciju par:
 - a) īpašumu, kas ir iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmets un kas jāpārvalda, ievērojot 20. panta 3. punktu, līdz tā atsavināšanai, pamatojoties uz galīgu konfiskācijas rīkojumu, tostarp ziņas, kas dod iespēju identificēt īpašumu;
 - b) attiecīgā gadījumā aplēsto vai faktisko īpašuma vērtību iesaldēšanas, konfiskācijas un atsavināšanas brīdī;

- c) īpašuma īpašnieku, tostarp faktisko īpašnieku, ja šāda informācija ir pieejama;
 - d) ar īpašumu saistītā procesa valsts lietas numuru.
3. Ja dalībvalstis izveido iesaldētā un konfiscētā īpašuma reģistru, ievērojot 1. punktu, tās nodrošina, ka iestādes, kurām ir piekļuve reģistram, var meklēt un iegūt informāciju par tās iestādes nosaukumu, kas ievada informāciju reģistrā, un par tās amatpersonas unikālo lietotāja identifikatoru, kura ievadījusi informāciju reģistrā.
4. Ja dalībvalstis izveido iesaldētā un konfiscētā īpašuma reģistru, ievērojot šā panta 1. punktu, tās nodrošina, ka šā panta 2. punktā minētā informācija tiek glabāta tik ilgi, cik tas ir nepieciešams, lai veiktu iesaldētā, konfiscētā vai pārvaldītā īpašuma uzskaiti un sniegtu par to pārskatu, un ne ilgāk par tā atsavināšanas dienu vai lai sniegtu 28. pantā minēto ikgadējo statistiku.
5. Ja dalībvalstis izveido iesaldētā un konfiscētā īpašuma reģistru, ievērojot 1. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka visiem reģistrā glabātajiem personas datiem var piekļūt un tos var izmantot saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem nolūkā iesaldēt, konfiscēt un pārvaldīt nozieguma rīkus, noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai īpašumu, kas ir konfiskācijas rīkojuma priekšmets vai par tādu var kļūt.

6. Ja dalībvalstis izveido iesaldētā un konfiscētā īpašuma reģistru, ievērojot 1. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviesti atbilstīgi tehniski un organizatoriski pasākumi, lai nodrošinātu iesaldētā un konfiscētā īpašuma reģistros iekļauto datu drošību, un norīko kompetento iestādi vai iestādes, kas ir atbildīgas par reģistru pārvaldību un pārziņa uzdevumu veikšanu, kā noteikts piemērojamos datu aizsardzības noteikumos.

28. pants

Statistika

Dalībvalstis no attiecīgajām iestādēm regulāri vāc un uztur visaptverošu statistiku, lai pārskatītu savu konfiskācijas sistēmu efektivitāti. Apkopoto statistiku nosūta Komisijai katru gadu līdz nākamā gada 31. decembrim, un tajā iekļauj šādas ziņas:

- a) izpildīto iesaldēšanas rīkojumu skaits;
- b) izpildīto konfiskācijas rīkojumu skaits;
- c) iesaldētā īpašuma, kam vēlāk iespējama konfiskācija, aplēstā vērtība iesaldēšanas brīdī;
- d) atgūtā īpašuma aplēstā vērtība konfiskācijas brīdī;
- e) citā dalībvalstī izpildāmu iesaldēšanas rīkojumu pieprasījumu skaits;

- f) citā dalībvalstī izpildāmu konfiskācijas rīkojumu pieprasījumu skaits;
- g) tā īpašuma vērtība vai aplēstā vērtība, kas atgūts pēc rīkojumu izpildes citā dalībvalstī;
- h) konfiscētā īpašuma vērtība salīdzinājumā ar tā vērtību iesaldēšanas brīdī, ja dati pieejami centrālā līmenī;
- i) to skaitļu un vērtību sadalījums pa konfiskācijas veidiem, kas attiecas uz b) un d) apakšpunktu, ja dati pieejami centrālā līmenī;
- j) iepriekšējas pārdošanas gadījumu skaits, ja dati pieejami centrālā līmenī;
- k) tā īpašuma vērtība, ko paredzēts atkārtoti izmantot sociāliem mērķiem.

VII nodaļa

Sadarbība

29. pants

Sadarbības tīkls aktīvu atgūšanai un konfiskācijai

1. Komisija izveido sadarbības tīklu aktīvu atgūšanai un konfiskācijai, lai veicinātu sadarbību starp aktīvu atguves dienestiem, aktīvu pārvaldības birojiem un Eiropolu saistībā ar šīs direktīvas īstenošanu, kā arī lai konsultētu Komisiju un darītu iespējamu paraugprakses apmaiņu saistībā ar šīs direktīvas īstenošanu.
2. Komisija var uzaicināt 1. punktā minētā tīkla sanāksmēs piedalīties pārstāvjus no *Eurojust*, *EPPO* un attiecīgā gadījumā Iestādes nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai.

30. pants

Sadarbība ar Savienības struktūrām un aģentūrām

1. Dalībvalstu aktīvu atguves dienesti savas attiecīgās kompetences robežās un saskaņā ar piemērojamo tiesisko regulējumu cieši sadarbojas ar *EPPO*, lai atvieglotu to nozieguma rīku, noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai īpašuma identificēšanu, kas ir iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmets vai par tādu var kļūt procesā krimināllietās par noziedzīgiem nodarījumiem, kuri ir *EPPO* kompetencē.

2. Lai sekmētu iesaldēto un konfiscēto aktīvu pārvaldību, aktīvu atguves dienesti un aktīvu pārvaldības biroji sadarbojas ar Eiropu un *Eurojust* atbilstoši to kompetences jomām nolūkā atvieglot tādu nozieguma rīku, noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai īpašuma identificēšanu, kas ir kompetentās iestādes izdota iesaldēšanas vai konfiskācijas rīkojuma priekšmets procesā krimināllietās vai par tādu var kļūt.

31. pants

Sadarbība ar trešām valstīm

1. Dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu atguves dienesti saskaņā ar starptautisko tiesisko regulējumu, cik vien iespējams, sadarbojas ar partneriem trešās valstīs, ievērojot piemērojamo tiesisko regulējumu datu aizsardzības jomā, lai veiktu uzdevumus, ievērojot 5. pantu.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka aktīvu pārvaldības biroji saskaņā ar starptautisko tiesisko regulējumu, cik vien iespējams, sadarbojas ar partneriem trešās valstīs, ievērojot piemērojamo tiesisko regulējumu datu aizsardzības jomā, lai veiktu uzdevumus, ievērojot 22. pantu.

VIII nodaļa

Nobeiguma noteikumi

32. pants

Norīkotās kompetentās iestādes un kontaktpunkti

1. Dalībvalstis informē Komisiju par iestādi vai iestādēm, kas norīkotas uzdevumus, ievērojot 5. un 22. pantu.
2. Dalībvalstis norīko ne vairāk kā divus kontaktpunktus, lai veicinātu aktīvu atguves dienestu sadarbību pārrobežu lietās, un ne vairāk kā divus kontaktpunktus, lai veicinātu aktīvu pārvaldības biroju savstarpējo sadarbību. Nav nepieciešams, ka šādiem kontaktpunktiem pašiem uztic uzdevumus, ievērojot 5. vai 22. pantu.
3. Līdz ... [seši mēneši no šīs direktīvas transponēšanas termiņa beigām] dalībvalstis paziņo Komisijai kompetento iestādi vai iestādes, un atbilstīgā gadījumā attiecīgi 1. un 2. punktā minētos kontaktpunktus.
4. Līdz ... [seši mēneši no šīs direktīvas transponēšanas termiņa beigām] Komisija izveido tiešsaistes reģistru, kurā uzskaitītas visas kompetentās iestādes un katrai kompetentajai iestādei norīkotais kontaktpunkts. Komisija savā tīmekļa vietnē publicē un regulāri atjaunina 1. punktā minēto iestāžu sarakstu.

33. pants
Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie noteikumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz ... [spēkā stāšanās datums + 30 mēneši]. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to valsts tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

34. pants
Ziņošana

1. Komisija līdz ... [divi gadi no šī direktīvas transponēšanas termiņa beigām] iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtē šīs direktīvas īstenošanu.

2. Komisija līdz ... [pieci gadi no šīs direktīvas transponēšanas termiņa beigām] iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā izvērtē šo direktīvu. Komisija ņem vērā dalībvalstu sniegto informāciju un jebkuru citu attiecīgu informāciju, kas saistīta ar šīs direktīvas transponēšanu un īstenošanu. Pamatojoties uz minēto izvērtējumu, Komisija lemj par attiecīgiem turpmākiem pasākumiem, arī vajadzības gadījumā par tiesību akta priekšlikumu.

35. pants

Saistība ar citiem instrumentiem

Šī direktīva neskar Direktīvu (ES) 2019/1153.

36. pants

Vienotās rīcības 98/699/TI,

Pamatlēmumu 2001/500/TI un 2005/212/TI,

Lēmuma 2007/845/TI un Direktīvas 2014/42/ES aizstāšana

1. Neskarot dalībvalstu saistības attiecībā uz termiņu Vienotās rīcības 98/699/TI, Pamatlēmuma 2001/500/TI un 2005/212/TI, Lēmuma 2007/845/TI un Direktīvas 2014/42/ES transponēšanai valstu tiesību aktos, ar šo direktīvu attiecībā uz dalībvalstīm, kurām tā ir saistoša, aizstāj Vienoto rīcību 98/699/TI, Pamatlēmumu 2001/500/TI, Pamatlēmumu 2005/212/TI, Lēmumu 2007/845/TI un Direktīvu 2014/42/ES.

2. Attiecībā uz dalībvalstīm, kurām šī direktīva ir saistoša, atsaucies uz 1. punktā minētajiem tiesību aktiem uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu.

37. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

38. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*